

* 19320 Кладово * “22. септембар бр. 4” * 019808146 * 019807707 * 019808690 *
* Жиро-рачун: 840 – 527668 – 67 Управа за јавна плаћања * ПИБ: 100696511 *
* Матични број: 17116720 * Шифра делатности: 9101* ЦРФ 05216 *
* e-mail: kulturakld@gmail.com * www.kulturakladovo.rs *

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

и финанијском пословању
за 2024. годину

САДРЖАЈ

1. УВОД - ОПШТИ ПОДАЦИ	3
2. НАЈВАЖНИЈИ РЕЗУЛТАТИ РАДА у 2024. ГОДИНИ	4
3. БИБЛИОТЕЧКО – ИНФОРМАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ	4
3.1. Набавка и обрада књига (монографске и серијске публикације)	5
3.2. Фонд (књижни, страни, завичајни, сопствено издање)	6
3.3. Статистика (уписани корисници, посете и издата грађа)	9
3.4. COBISS (кооперативни онлајн библиографски систем и сервис)	13
3.5. Простор, опрема, чување и коришћење грађе	15
3.6. БИБЛИОБУС	16
3.9. Дечје одељење и програми за младе	20
3.10. Одељење за одрасле	23
4. КЊИЖЕВНО-ТРЕБИНСКИ ПРОГРАМИ	24
6. ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ	28
7. МУЗИЧКО – СЦЕНСКА ДЕЛАТНОСТ	29
8. БИОСКОП	30
9. АМАТЕРИЗАМ И ЦИВИЛНИ СЕКТОР	30
10. МАНИФЕСТАЦИЈЕ И ТЕХНИЧКА ЛОГИСТИКА	30
11. ИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА И РЕАЛИЗОВАНИ ПРОЈЕКТИ	32
12. МАРКЕТИНГ И ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ	35
13. ИНВЕСТИЦИОНО И ТЕКУЋЕ ОДРЖАВАЊЕ, ДОНАЦИЈЕ, НАБАВКА ОПРЕМЕ	36
14. ПРОБЛЕМИ ПОСЛОВАЊА	37
14.1 Дом културе (изграђен 1976.г.)	37
14.2 Дом омладине (изграђен 1984.г.)	38
15. УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР УСТАНОВЕ и стручни надзор	39
16. ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА	39
16.1 Структура запослених:	43
16.3 Стручни профил запослених:	43
17. ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЗА 2024. ГОДИНУ	44

1. УВОД - ОПШТИ ПОДАЦИ

Библиотека „Центар за културу“ Кладово је локална установа културе, јавна библиотека која у складу са Законом о култури, Законом библиотечко-информационој делатности, Законом о старој и реткој библиотечкој грађи, Статуту установе, и другим важећим уредбама, непосредно обавља послове који припадају библиотечко-информационој делатности, заштити културног наслеђа, старих и ретких књига, завичајној баштини и савременом стваралаштву на територији општине Кладово.

Од свог заметка до данашњих дана, једина и најстарија установа културе прошла је кроз различите, углавном тешке фазе развоја, почевши од варошког читалишта до савремене библиотеке која својим корисницима омогућава приступ знању и подацима, како у старом, папирном формату тако и електронским и дигиталним изворима са широким спектром других културних програмских активности.

Немајући сталан и адекватан простор и мењајући статусе, уз стални немар према развоју културе читања, прва Читаоница у Кладову је ипак, како је забележено, постојала од **1. новембра 1873. године**, у породичној кући Григорија Буртановића, у садашњој Улици краља Александра. О томе сведочи извештај управника Читаонице Младена Красојевића, иначе ондашњег учитеља, онако како га у стручној литератури наводи проф. др Десанка Стаматовић, оснивач и универзитетски професор на Катедри за библиотекарство и информатику Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Од **1923. године** Читаоница постаје обновљена „Централна народна читаоница“, тако да у међуратном периоду, **1933. године**, у Кључком срезу постоји и ради пет читаоница. Грађанска читаоница тада улази у састав Народног универзитета у Кладову и бива активна до **1941. године**, до Другог светског рата, када поново страдају сви књижни фондови. Потписивањем и овером Правила рада у Министарству просвете Народне Републике Србије, **23. маја 1947. године** почела је формално да ради Народна књижница и читаоница - до **1961. године**, када се припаја Радничком универзитету у Кладову. Новембра **1976.** библиотека се физички сели у новоизграђени објекат „Дом културе“, са истоветним називом установе озваниченим оснивачким актом Самоуправне интересне заједнице културе општине Кладово, **24. 2. 1977.**

Новембра **1996. године**, због нефункционалног рада, спајају се две установе и два физички одвојена објекта - „Дом омладине“ и Дом културе” - у новоосновану установу „Центар за културу општине Кладово“, која је новембра **2011. године** променила назив у Библиотека „Центар за културу“ Кладово, коначно добивши законима предвиђени статус.

Данас је Библиотека „Центар за културу“ Кладово (у даљем тексту „Установа“) и даље једина установа културе која организује рад библиотеке, библиобуса, галерије, биоскопа, позоришно-концертне и манифестационе програме, као и организацију рада Дома омладине.

Својеврсни културни центар свих дешавања на подручју општине Кладово функционално и рационално омогућава грађанима општине Кладово да остваре своје потребе у области културе и функционише у два физички одвојена објекта „Дом културе“ и „Дом омладине“.

2. НАЈВАЖНИЈИ РЕЗУЛТАТИ РАДА у 2024. ГОДИНИ

Издајамо најважније резултате рада Библиотеке „Центар за културу“ Кладово;

- Обележавање 77 година од правно-формалног оснивања прве Народне књижнице и читаонице у Кладову, потписивањем и овером Правила рада у Министарству просвете Народне Републике Србије, 23. маја 1947. године.
- Библиотека је у току године уписала 1.402 корисника, забележено је 10.682 посета, а на коришћење је издато укупно 18.149 публикација – у библиотеци 14.226 (78,38%) а у библиобусу 3.110 (17,14%) и серијских публикација 813 (5,48%).
- Књижни фонд је увећан за 2.883 књиге, а стварно стање фонда 69.145 књига.
- Библиобус редовно обилази 11 насеља општине Кладово; Текија, Нови Сип, Костол, Мала Врбица, Велика Врбица, Ртково, Корбово, Вајуга, Милутиновац, Подвршка и Брза Паланка (*укључујући и ученике из суседних места: Грабовица, Алун, Река, Купузиште и Велика Каменица*).
- Реализовани су сви планирани књижевни, трибински, изложбени, позоришни, филмски, музички и манифестациони програми.
- Обележавање јубилеја „500 година тврђаве Фетислам у Кладову 1524-2024“, израда и пуштање у званичан поштански саобраћај персонализоване поштанске марке.
- Министарство културе Републике Србије одобрило је средства у износу од 1.400.000 динара за пројекат нематеријалном културном наслеђу «Казан култ Кладово», са којим се конкурисало.
- У току ове године остварена су највећа инвестициона, капитална и текућа улагања оснивача установе, Општине Кладово и Министарства културе Републике Србије.
- Жаклина Николић је добитница *Вукове награде* за 2023. годину за изузетан допринос развоју културе у РС, коју је доделило Министарство културе Републике Србије и Културно-просветна заједница Србије.
- Буџет Општине Кладово за 2024. годину износи 935.446.570,46 динара. За установу културе - Библиотеку „Центар за културу“ Кладово издвојено 29.640.707,18 динара, што представља 3,178% укупог буџета.

3. БИБЛИОТЕЧКО – ИНФОРМАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ

Библиотека „Центра за културу“ Кладово успешно је обављала библиотечко-информациону и јавну делатност у циљу задовољавања потреба грађана у области културе, информисања и образовања на подручју општине Кладово.

По Решењу Народне библиотеке Бор (*матична библиотека*) бр: 059 од 5. јула 2012. Библиотека „Центар за културу“ Кладово уписана је у Централни регистар библиотека као самостална установа.

Рад библиотеке организован је у оквиру Позајмног одељења за одрасле, Дечјег одељења и два издвојена одељења за смештај завичајне грађе, без читаонице. Библиотека нема стационарне огранке, али од 2010. године, захваљујући библиобусу као покретном огранку, библиотечке услуге се пружају и на сеоском подручју. У првој години рада обухваћено је пет села, а од 2015. године библиобус редовно обилази 12 насеља. Тај број остаје непромењен све до септембра 2023. године, када се, због затварања Основне школе у Давидовцу, нажалост, укида једно стајалиште, па библиобус тренутно обилази 11 насеља пружајући бесплатне услуге корисницима.

Захваљујући заједничком ангажовању запослених у установи, оснивача, Установе, Министарства културе Републике Србије, Народне библиотеке Србије, матичне библиотеке

у Бору, као и бројних пријатеља, донатора и спонзора, у извештајном периоду остварени су следећи резултати:

3.1. Набавка и обрада књига (монографске и серијске публикације)

Монографске публикације

Библиотека „Центар за културу“ Кладово је у 2024. години укупно набавила и уписала **2.883 књиге**. Књижни фонд је приновљен куповином са 1.497 (51,93%) књига, поклоном са 1.370 (47,52%) књига и заменом за изгубљене књиге са 16 (0,55%) књига.

Током 2024. године, од 51 институције и појединца из земље и иностранства, добили смо на поклон укупно 792 јединице библиотечко-информационе грађе. У знак захвалности свим дародавцима (*грађанима, библиотекама, издавачима, као и институцијама науке и културе*) увели смо праксу уручења персонализованих штампаних захвалница за поклоњене публикације којима су обогатили фондове наше библиотеке.

Посебно издвајамо поклон Српске академије наука и уметности, која нам је даровала 50 изузетно вредних научних и репрезентативних издања из области природних и друштвених наука, историје уметности, књижевности и књижевне критике. Намера је да ова издања буду доступна млађим нараштајима и њиховим професорима. Овај племенити чин инициран је захваљујући нашој суграђанки, Ани Барбатесковић, лектору-коректору у Сектору за издавачку делатност САНУ. Поклон је уручио академик Небојша Лалић, генерални секретар САНУ, Жаклини Николић, директорки Библиотеке "Центар за културу" Кладово, 24. октобра, током одржавања 67. Међународног београдског сајма књига.

Структура укупне набавке књига за библиотеку у 2024. години приказана је у табели бр.

1.

НАБАВКА КЊИГА у 2024.			
КУПОВИНА	1.497		51,93%
Откуп Министарства културе РС	541		18,77%
Поклон појединаца	350	Укупно 829	28,75%
Поклон институција	479		
ПОКЛОН (укупно)	1.370		47,52%
Замена	16		0,55%
УКУПНО		2.883	

Табела бр. 1

Серијске публикације

У 2024. години Библиотека „Центар за културу“ Кладово набављала је 12 наслова серијских публикација.

Куповином је набављено 3 серијских публикација: 1 за дечји фонд – *Политикин забавник* (часопис за све од 7 до 107) и 2 за одрасле – дневне новине *Политика* и научни часопис за теорију и праксу библиотекарства Градске библиотеке Панчево *Читалиште*.

Поклоном је набављено 9 серијских публикација и то само за фонд одраслих - годишњак Историјског архива у Неготину *Баштиник*, часопис за библиотекарство, књижевност и културу Народне библиотеке Бор *Бележница*, часопис за књижевност, уметност, културу и библиотекарство *Библиопис*, часопис за теорију и праксу библиотекарства Библиотекарског друштва Србије *Библиотекар*, часопис о култури *Борба*, гласило Библиотеке Матице српске *Вести*, народне новине *Завичај*, часопис за друштвена и културна питања *Развитак* и ревија

за рад и пословну сарадњу, маркетинг и интегрално газдовање шумама ЈП Србија шуме Шуме.

Обрада (монографске и серијске публикације)

Монографске публикације

У 2024. години обрађене су и инвентарисане све пристигле књиге током године. Укупно је обрађено и инвентарисано **2.883** књиге. За дечју збирку је обрађено и инвентарисано 696, за одрасле 1.938, за библиобус 199 и за завичајну збирку 50 књига.

У табели бр. 2 приказан је укупан број обрађених и инвентарисаних монографских публикација до 31.12.2024. године у Библиотеци „Центар за културу“ Кладово по збиркама књига и он износи 69.411.

Обрађене књиге у 2024. години					
Датум	Дечје	Одрасли	Библиобус	Завичајно	Укупно
31.12.2023.	17.099	40.815	7.859	755	66.528
Обрађено у 2024.	696	1.938	199	50	2.883
31.12.2024.	17.795	42.753	8.058	805	69.411

Табела бр. 2

Закључно са 31.12.2024. године последњи уписани број у инвентарној књизи монографских публикација је 83.061.

Серијске публикације

Током 2024. године од серијских публикација обрађена су и инвентарисана 19 годишта и 106 свезака (99 свезака је евидентирано за 2024. годину а 7 за претходне године).

Укупан број обрађених серијских публикација у библиотеци на крају 2024. године износи: 72 наслова серијских публикација - 733 годишта (инв. бројева) - 3.529 свезака (публикација).

Закључно са 31.12.2024. године последњи уписани број у инвентарној књизи серијских публикација је 733.

3.2. Фонд (књижни, страни, завичајни, сопствено издање)

Фонд Библиотеке „Центар за културу“ Кладово у 2024. години приновљен је са укупно 2.902 публикације. Фонд монографских публикација је приновљен са 2.883 књига (99,35%) књиге а фонд серијских публикација је приновљен са 19 годишта (0,65%).

У 2024. години отписано је укупно 266 књига од којих је 250 књига отписано због неупотребљивости а 16 књига је отписано из разлога што су их корисници изгубили и донели друге књиге за замену. Све отписане књиге су из области књижевности (УДК група 8) и то 6 из домаће, 31 из стране и 229 из дечје књижевности.

Стање целокупног фонда Библиотеке „Центар за културу“ Кладово закључно са 31.12.2024. године износи 69.878 публикација, од којих су 69.145 (98,95%) монографских

публикација а 733 (1,05%) серијске публикације.

Из сувишка нашег фонда, библиотеци у Свињицама у Румунији поклоњена је 71 књига.

У табели бр. 3 дат је приказ стања фонда након уписа свих приновљених публикација и отписа монографских публикација у 2024. години.

Фонд Библиотеке „Центар за културу” Кладово			
Датум	Монографске публикације	Серијске публикације	Укупно
31.12.2023.	66.528	714	67.242
Уписано у 2024.	2.883	19	2.902
Отписано у 2024.	266	-	266
31.12.2024.	69.145	733	69.878

Табела бр. 3

Књижни фонд

Књижни фонд библиотеке је у 2024. години приновљен са 2.684 (93,10%) књиге а фонд библиобуса са 199 (6,90%) књига. Током 2024. године књижни фонд библиотеке умањен је за 266 отписаних књига.

По инвентарној књизи монографских публикација, Библиотека „Центар за културу“ Кладово, закључно са 31.12.2024. године, има уписано 83.061 књигу, док је стварно стање књижног фонда 69.145 књига. Књижни фонд библиотеке има 61.087 (88,35%) књига, а фонд библиобуса 8.058 (11,65%) књига.

Приказ стања књижног фонда библиотеке и библиобуса дат је у табели бр.4.

Књижни фонд Библиотеке и Библиобуса			
Датум	Библиотека	Библиобус	Укупно
31.12.2023.	58.669	7.859	66.528
Уписано у 2024.	2.684	199	2.883
Отписано у 2024.	266	-	266
31.12.2024.	61.087	8.058	69.145

Табела бр. 4

Укупан књижни фонд Библиотеке „Центар за културу“ Кладово (69.145) на крају 2024. године по својој структури, садржи:

- белетристику – 32.000 (46,28%) књига
- литературу за децу и младе – 23.958 (34,65%) књига
- стручну и научно-популарну литературу – 12.704 (18,37%) књиге
- референсну литературу – 483 (0,70%) књиге

Структура књижног фонда у 2023.г.		
Белетристика	30.685	46,12%
Литература за децу и младе	23.302	35,03%
Стручна и научно-популарна литература	12.067	18,14%
Референсна литература	474	0,71%
Укупно књига:	66.528	100%

Табела. бр. 5

Фонд страних књига

У свом књижном фонду Библиотека „Центар за културу“ Кладово поседује и књиге на страним језицима: енглеском, француском, румунском, немачком језику и бугарском језику. Ове књиге налазе се на дечјем одељењу, одељењу за одрасле, у завичајном фонду и фонду библиобуса.

Током 2024. године фонд стране књиге је приновљен са 14 књига, са по 2 књиге на енглеском и 12 књига на румунском језику.

Закључно са 31.12.2024. године фонд стране књиге има укупно 472 књиге. На енглеском језику библиотека има 406 књига, на француском 4, на румунском 54, на немачком 6 и на бугарском 2 књиге.

Од тога су у фонду за одрасле 262 књиге (235 на енглеском, 24 на румунском, 1 на немачком и 2 на бугарском језику), у дечјем фонду 164 књиге (161 на енглеском и 3 на француском), у завичајном фонду 45 књига (9 на енглеском, 1 на француском, 30 на румунском и 5 на немачком) и у фонду библиобуса 1 књига (на енглеском).

Завичајни фонд

Завичајни фонд је саставни део једне библиотеке. То је памћење једног града и краја у коме се град налази. Временом подаци и прикупљени материјал добијају на вредности.

Са прикупљањем завичајне грађе почело се од 2003. године од када обим јединица завичајне грађе бележи стални раст, те је ова грађа 2012. смештена у засебну и неусловну просторију површине 10м2. Уз књижну грађу, структура завичајне грађе се у континуитету обогаћује разновродном некњижном грађом. Јединице некњижне грађе класификоване су хронолошки по врсти и чувају се одвојено: ситан библиотечки материјал у кутијама, фотографије у албумима, плакати у обележеним фасциклама. Монографске и серијске публикације нису све унете у аутоматску COBISS базу, а брошуре и некњижна грађа још нису инвентарисани.

Активности завичајног фонда јављају се као пратећи садржај књижевних промоција и изложбених активности. Завичајне збирке се користе искључиво у библиотеци. Још увек се није почело са организованом и систематском дигитализацијом ове грађе због мањка стручног кадра. Правни основ за наведено је законска обавеза коју дефинише Правилник о ближим условима за дигитализацију културног наслеђа ("Сл. гл. РС", бр. 76 од 12.10.2018).

Током 2024. године завичајни фонд је приновљен са укупно 57 публикација од којих је књижни део завичајног фонда приновљен са 50 нових публикација, док је код серијских публикација уписан 1 нови часопис (Борба) а фонд је приновљен са 7 годишта (инв. броја) и 29 свезака.

Закључно са 31.12.2024. године завичајни фонд укупно садржи 915 инвентарисаних јединица, од којих је 805 монографских публикација, а 110 годишта серијских публикација.

Укупан број обрађених серијских публикација у завичајном фонду је: 10 наслова серијских публикација – 110 годишта (*инв. бројева*) – 440 свезака (*публикација*).

Посебно су у завичајном фонду издвојене и инвентарисане све књиге старије од 1900. године и оне представљају најстарије књиге које библиотека поседује. Има их 32 и издате су у периоду од 1875. године до 1899. године. Најстарија књига у библиотеци је књига Настаса Петровића *Француско-српски речник (св. 1)* из 1875. године.

Из завичајног фонда је у 2024. години корисницима дато на коришћење 84 монографске публикације и 1 серијска публикација.

Завичајни фонд тренутно не располаже основним просторним условима за адекватан смештај и обраду грађе, па је измештен на две физички одвојене локације. Публикације су смештене у објекту „Дом културе“ поред библиотеке, а некњижна грађа (*фотографије, документи, плакати и сл.*) у Дому омладине.

Захваљујући средствима добијеним по пројектима које је одобрило Министарство културе Републике Србије, створени су предуслови за формирање посебне просторије намењене завичајном фонду. Простор ће бити опремљен отвореним дрвеним и металним полицама, као и специјалним металним касетама и фиокама за чување некњижне грађе - фотографија, докумената, плаката, позивница, изложбених материјала и сл. Планирано је постављање неопходне опреме - скенера, рачунара и штампача, што ће омогућити систематску обраду, дигитализацију и већу доступност грађе.

Ипак, у оба постојећа простора у којима се грађа тренутно налази, суочавамо се са проблемима неадекватног смештајног капацитета и техничким оштећењима на прозорима (*прокишњавање или немогућност отварања прозора*). Ови инфраструктурни недостаци остају један од приоритет у наредном периоду, како бисмо обезбедили примерене услове за рад и учинили завичајну грађу доступнијом локалној заједници.

Сопствено издање (издавачка продукција)

Библиотека „Центар за културу“ Кладово је у 2024. години није издала ниједну публикацију.

3.3. Статистика (уписани корисници, посете и издата грађа)

1. Уписани корисници

Број уписаних корисника Библиотеке „Центар за културу“ Кладово у 2024. години по књизи уписа корисника је **1.402**. Уписано је 833 (59,42%) корисника женског пола и 569 (40,58%) корисника мушког пола. У библиотеци је уписано 1.136 (81,03%) корисника а у библиобусу је уписано 266 (18,97%) корисника.

Према објављеним резултатима Републичког завода за статистику Републике Србије, након обављеног пописа становништва из 2022. године, општина Кладово има 17.435 становника (8.544 мушкарца и 8.891 жену), а сам град Кладово има 8.171 становник (3.936 мушкараца и 4.235 жена).

Обухваћеност становништва у општини Кладово у коришћењу услуга библиотеке и библиобуса је у порасту је за 0,99 % и износи 8,04% док у самом Кладову износи 13,90% и такође је у порасу и то за 1,40%. Од тога, проценат обухваћености становништва мушког пола је 6,66 док је женског пола 9,37.

Корисника децјег узраста (*до 14 година*) уписано је укупно 863 (61,55%) и то: у библиотеци су уписана 627 корисника а у библиобусу 236. Одраслих корисника укупно је уписано 539 (38,45%) од којих је у библиотеци уписано 509 корисника а у библиобусу 30.

Активних корисника Библиотеке „Центар за културу“ Кладово у 2024. години било је 1.525.

У табели бр. 6 приказан је број свих уписаних корисника, односно корисника и библиотеке и библиобуса, у 2024. години и разврстан је по узрасту (категорији);

Структура уписаних корисника:	Библиотека	Библиобус	УКУПНО
Деца предшколског узраста	247	29	276
Ученици основних школа	380	207	587
Ученици средњих школа	42	-	42
Студенти	26	-	26
Запослени у привреди	4	-	4
Заспослени у ванпривреди	249	30	279
Незапослени, пензионери и остали	188	-	188
Укупно:	1.136	266	1.402

Табела бр. 6.

Током 2024. године бесплатно су уписана 997 корисника од којих су 772 (77,43%) корисника дејег узраста а 225 (22,57%) одраслих корисника. У библиотеци је бесплатно уписано укупно 731 (73,32%) корисник – 536 корисника дејег узраста (247 предшколаца и 289 основношколаца) и 195 одрасла корисника (3 средњошколца, 5 студента, 76 запослених и 141 у категорији осталих – међу којима је поред 6 пензионера и 124 корисника у категорији старијих од 65 година а 11 корисника су добровољни даваоци крви).

У библиобусу су сви корисници бесплатно уписани – укупно 266 (26,68%) корисника од којих је 236 корисника дејег узраста (29 предшколаца и 207 ученика основношколског узраста), а 30 одраслих корисника (у категорији запослених у ванпривреди).

У табели бр. 7 приказан је однос плаћене чланарине према бесплатној чланарини у 2024. години изражен у бројкама и у процентима.

Категорије	Укупно	Плаћена чланарина		Бесплатно чланство	
		Изражено у бројкама	Изражено у %	Изражено у бројкама	Изражено у %
Деца	863	91	10,54%	772	89,46%
Одрасли	539	314	58,26%	225	41,74%
Укупно	1.402	405	28,89%	997	71,11%

Табела бр. 7

Посете корисника

Укупан број посета корисника Библиотеке „Центар за културу“ Кладово у 2024. години, остварених ради позајмице публикација, износи 13.311 корисника. Од тог броја, 10.682 посета остварили су уписани корисници, док је евидентирано и 2.629 посета такозваних неуписаних корисника, лица која нису чланови библиотеке, али су долазили у пратњи корисника или су им биле пружене информације о грађи, раду и програмима библиотеке. Укупно је остварено 11.087 у просторијама библиотеке (83,29%), од чега 8.458 посета уписаних корисника и 2.629 посета неуписаних, док је број посета библиобусу износио 2.224 (16,71%).

Корисници децејег узраста су у току 2024. године остварили укупно 5.362 посете, 3.300 у библиотеци или (61,54%) и 2.062 у библиобусу, или (38,46%). Одрасли корисници су остварили укупно 5.320 посета и то 5.158 у библиотеци (96,95%) и 162 у библиобусу (3,05%).

У табеларном прегледу бр. 8 приказани су подаци о броју посета уписаних корисника у библиотеци и библиобусу, према узрасту и категорији корисника.

Посете корисника у 2024.г.	Библиотека	Библиобус	Укупно
Деца предшколског узраста	869	253	1.122
Ученици основних школа	2.431	1.809	4.240
Ученици средњих школа	250	-	250
Студенти	132	-	132
Запослени у привреди	81	-	81
Заспослени у ванпривреди	2.565	160	2.725
Незапослени, пензионери и остали	2.130	2	2.132
УКУПНО:	8.458	2.224	10.682

Табела бр. 8

Дневна фреквенција уписаних корисника Библиотеке „Центар за културу“ Кладово у 2024. години износи 43, док је просечан број свих посетилаца дневно 54. Ови подаци односе се искључиво на библиотечку делатност и не обухватају посете другим сегментима рада установе, као што су активности у Дому омладине, позоришне, биоскопске и музичке програме, изложбе и манифестације.

Издата грађа

Током 2024. године издато је укупно 18.149 публикација – у просторијама библиотеке 15.039 (82,86%), а у библиобусу 3.110 (17,14%). Од укупног броја монографских публикација издато је укупно 17.336 од чега је 14.226 (82,06%) у библиотеци и 3.110 (17,94%) у библиобусу.

Издато је и укупно 813 серијских публикација, од чега 536 новина и 277 часописа. Све серијске публикације коришћене су у просторијама библиотеке.

У табели бр. 9, приказани су детаљни подаци о издавању библиотечке грађе у 2024. години.

2024.	Издате монографске публикације	Издате серијске публикације		Укупно издате публикације
		Новине	Часописи	
Библиотека	14.226	536	277	15.039
Библиобус	3.110	-	-	3.110
Укупно	17.336	813		18.149

Табела бр. 9

Анализа података показује да је велики део библиотечке грађе (преко 82%) издат у просторијама библиотеке, што показује на континуирану посећеност матичне локације и редовну употребу фонда.

Ипак, удео од 17,14% издатих публикација у библиобусу потврђује значај покретне библиотеке у обезбеђивању приступа књигама у сеоским срединама.

Монографске публикације чине највећи део издате грађе (95,52%), док серијске публикације, иако бројчано мање заступљене, задржавају своју информативну вредност, посебно у виду дневне и периодичне штампе. Ови подаци потврђују да је библиотека задржала стабилан обим коришћења фонда, уз значајан утицај библиотечког возила на доступност књига у целој општини.

Укупан број прочитаних (издатих) књига у 2024. години износи 17.336. Просечно, сваки корисник је прочитао 12,37 књига.

Најчитанија књига међу децом била је *Аутобиографија* Бранислава Нушића (издата 54 пута), док је код одраслих то роман *Последњи сати* Јелене Бачић Алимпић (издат 42 пута).

Корисницима децјег узраста издато је укупно 8.076 (46,59%), а одраслим корисницима 9.260 (53,41%) књига.

У просторијама библиотеке издато је 5.005 књига за децу (35,18%) и 9.221 за одрасле (64,82%), док је у библиобусу издато 3.071 књига за децу (98,75%) и 39 за одрасле (1,25%).

Анализа показује да је структура читања добро избалансирана између децјих и одраслих корисника, с тим што је код одраслих видљива нешто већа учесталост коришћења фонда. Посебно је изражена улога библиобуса у раду са децом, што потврђује податак да је готово целокупни број издатих књига у покретној библиотеци намењен управо овом узрасту.

Детаљан преглед броја издатих књига по УДК групама у библиотеци и библиобусу дат је у табели бр. 10.

Број издатих монографских публикација по броју Универзалне децималне класификације у 2024.				
Група УДК	Област	Број издатих књига у библиотеци	Број издатих књига у библиобусу	Укупан број издатих књига
0	Општа група <i>Наука</i>	42	-	42
1	Филозофија <i>Психологија. Етика</i>	410	-	410
2	Религија <i>Теологија</i>	66	-	66
3	Друштвене науке	208	-	208
5	Природне науке <i>Математика</i>	24	-	24
6	Примењене науке <i>Медицина. Техника</i>	80	-	80
7	Уметност <i>Спорт. Разнода</i>	162	-	162
8	Језик <i>домаћа</i>	1.835	24	1.859
	Књижевност <i>страна</i>	6.154	15	6.169
	Лингвистика <i>децја</i>	5.005	3.071	8.076
9	Историја <i>Географија. Биографија</i>	240	-	240
	Укупно	14.226	3.110	17.336

Табела бр.10

Обрт књижног фонда у 2024. години износи 0,25 а обрт целокупног фонда (*монографске и серијске публикације*) износи 0,26.

У оквиру редовних активности на ажурирању корисничких обавеза, у 2024. години су, због невраћених књига, корисницима упућене опомене на кућне адресе, а поједини су контактирани телефоном и путем СМС порука. Током године, корисницима је резервисано укупно 312 књига.

Укупно је пружено 1.571 информација: лично - 307, телефоном - 449, путем електронске поште - 365 и СМС порукама - 450. Корисницима је пружено укупно 8.823 услуга: тражена грађа 5.135 пута, дати су савети и препоруке 3.681 пут, а пружене су и 7 референсних услуга.

Овај број пружених информација и услуга је знатно већи због специфичног статуса поливалентне установе; у оквиру које се, поред библиотечко-информационе делатности, реализују и књижевне промоције и трибине, радионице, позоришни и биоскопски програми, изложбе, концерти, манифестације, као и активности удружења грађана и техничка асистенција другим корисницима. Додатну сложеност представља рад у два физички одвојена објекта, што значајно отежава увид у све детаље и евиденцију активности.

Добровољно давање крви организовано је 6 пута и укупан број давалаца био је 294. Током 2024. године бесплатно је уписано у библиотеку 11 добровољних давалаца крви.

За потребе несметаног функционисања библиотеке, током 2024. године репарирано је 69 оштећених књига из фонда библиотеке и библиобуса.

Читаоницу је у библиотеци користило 1.129 корисника, од којих је 745 корисника децјег узраста а 384 одраслих.

Међубиблиотечком позајмицом су током 2024. године три библиотеке од нас тражиле књиге за своје кориснике и три књиге су им послате из фонда библиотеке.

3.4. COBISS (кооперативни онлајн библиографски систем и сервис)

Каталогизација

Библиотека „Центар за културу“ Кладово је од октобра 2006. године укључена у јединствени систем узајамне каталогизације COBISS.SR и има статус пуноправног члана. Од 2007. године у библиотеци се ради у сегменту Узајамне каталогизације у програму COBISS2, а у програму COBISS3 од новембра 2013. године. Прелазак на каталогизацију у програму COBISS3 извршен је у октобру 2015. године након добијања лиценце, а од априла 2019. године активан је *Прелазак на COBISS3/Каталогизацију са нормативном контролом личних имена* за једног библиотекара.

Целокупан фонд Библиотеке „Центар за културу“ Кладово (*монографске и серијске публикације*) унет је у електронску COBISS базу, што омогућава аутоматизацију комплетног библиотечког пословања (*обрада, инвентарисање, ревизија и отпис, позајмица, израда и штампање књига инвентар, као и праћење статистике*).

Током 2024. године урађена су 2.216 нових записа за ЦКЛ базу од којих су креирана 4 записа а копирана су 2.212 записа. На захтев ВБС избрисано је 1 дуплирани запис. Обрађено је укупно 2.902 публикације – 2.883 монографске публикације и 19 годишта серијских.

У *табели бр. 11* приказан је број урађених записа (*креираних и копираних*) и укупан број обрађених публикација у периоду од 2007. до 2024. године.

Година	Број урађених записа	Број креираних записа	Број копираних записа	Број обрађених публикација
2007.	16.749	290	16.459	27.135
2008.	3.237	328	2.909	5.260
2009.	1.784	31	1.753	2.838
2010.	1.488	9	1.479	2.011
2011.	721	4	717	1.378
2012.	3.327	11	3.316	6.060
2013.	1.443	25	1.418	2.855
2014.	2.317	19	2.298	4.137
2015.	1.779	55	1.724	2.742
2016.	1.431	28	1.403	2.172
2017.	1.827	-	1.827	2.770
2018.	1.733	12	1.721	2.823
2019.	1.632	19	1.613	2.573
2020.	1.572	5	1.567	2.140
2021.	1.958-24	4-1	1.954-23	2.652
2022.	1.960-7	9	1.951-7	2.794
2023.	2.349-5	4	2.345-5	3.120
2024.	2.216-1	4	2.212-1	2.902
УКУПНО	49.486	856	48.630	78.362

Табела бр. 11

Закључно са 31.12.2024. године електронска база ЦКЛ има укупно **49.486** записа, од којих су 856 креирана а 48.630 копирана, док је укупно обрађено **78.362** публикације.

COBISS+ и mCOBISS

За онлајн приступ претраживању и приказивању изабраних записа, као и резервацији и продужење позајмице грађе, корисницима је било доступно коришћење окружења, односно програмске опреме, COBISS+ и mCOBISS. По статистици коришћења COBISS+ и mCOBISS, за локалну базу ЦКЛ укупан број претраживања корисника у 2024. години је 20.007 – број претраживања у окружењу COBISS+ износи 19.452, а у mCOBISS је 625. Укупан број приказаних записа пронађених у локалној бази ЦКЛ износи 57.780. Број приказаних записа у COBISS+ је 57.467, а у окружењу mCOBISS је 313. Корисници су, само у окружењу COBISS+, извршили 17 онлајн резервација грађе и то 11 у окружењу COBISS+, док у окружењу mCOBISS 6 резервација. У окружењу mCOBISS евидентирано је и 8 продужења и 1 отказана резервација.

Статистика коришћења COBISS+ и mCOBISS, по месецима у 2024. години, односно укупан број претраживања корисника, изабраних (приказаних) записа, резервација, продужења и отказаних резервација у електронској бази Библиотеке „Центар за културу“ Кладово приказана је у табели бр. 12.

Коришћење COBISS+ и mCOBISS за ЦКЛ базу података										
2024	Претраживања		Изабрани записи		Резервације		Продужења		Отказане резервације	
	COBISS+	mCOBISS	COBISS+	mCOBISS	COBISS+	nCOBISS	COBISS+	mCOBISS	COBISS+	mCOBISS
Јануар	823	70	9.341	48	0	0		0		0
Фебруар	1.127	52	5.272	24	0	0		0		0
Март	4.347	18	7.469	5	5	0		0		0
Април	1.229	123	3.403	47	2	0		1		0
Мај	1.790	88	3.913	102	0	0		5		0
Јун	696	26	2.042	18	0	3		1		0
Јул	1.362	22	3.941	6	0	0		1		0
Август	1.933	20	11.140	12	0	1		0		1
Септембар	1.188	52	2.000	6	0	0		0		0
Октобар	1.053	58	3.347	23	2	1		0		0
Новембар	1.761	38	2.792	13	2	1		0		0
Децембар	2.143	58	2.807	9	0	0		0		0
УКУПНО	19.452	625	57.467	313	11	6		8		1
	20.077		57.780		17		8		1	

Табела бр. 12

Позајмица

Библиотека „Центар за културу“ Кладово од 2010. године ради у сегменту Позајмице у програму COBISS2. Након завршеног курса *Употреба програмске опреме COBISS3/Позајмица* и инсталације прво тестног окружења, а потом и правог окружења за рад, од јуна 2016. године библиотека је укључена у сегмент COBISS3/Позајмице.

У локалну ЦКЛ базу, у сегменту COBISS3/Позајмице, унети су подаци о свим досадашњим корисницима библиотеке.

У локалну ЦКЛ базу, у сегменту COBISS3/Позајмице, унети су подаци о свим досадашњим корисницима библиотеке. Устаљена пракса додељивања нових бројева већини новоуписаних корисника настављена је и током 2024. године. Поједини нови корисници ипак су добили старе, већ коришћене бројеве, па у следећим подацима нису приказани као нови јер нису повећали укупан број корисника у ЦКЛ бази.

Електронска ЦКЛ база корисника, закључно са 31.12.2024. године, увећана је за 171 новог корисника и садржи податке о укупно 4.549 корисника од којих су 2.547 (55,99%) кориснице женског пола а 2.002 (44,01%) корисника мушког пола.

Захваљујући електронској бази корисници могу са свог кућног рачунара или мобилног уређаја да претражују фонд библиотеке који је доступан на линку:

<https://plus.cobiss.net/cobiss/sr/sr/bib/search?db=ckl>

3.5. Простор, опрема, чување и коришћење грађе

Библиотека се налази у делу објекта „Дом културе“ и располаже простором од 255m². У складу са организацијом рада, има три засебне просторије:

- *позајмно одељење за одрасле* од 170 m² са периодиком и референсном збирком,
- *одељење за децу* од 55 m², тесан и нефункционалан без и преко потребног простора за читаоницу са минималних 8 седишта а потребе су знатно веће,
- *одвојен простор (канцеларија)* у који је смештена књижна и некњижна завичајна грађа од 10 m², несуловна за одлагање грађе, без могућности отварања великог стакленог зида – прозора,

- *магацински простор* површине око 11,84 м², је у потпуности попуњен књигама, без могућности за даље одлагања библиотечке грађе,
- *завичајни фонд (објект управе – Дом омладине)* 41,79 м², простор који се у сарадњи и на иницијативу Министарства културе РС опрема за смештај и обраду завичајне грађе и дигитализацију,

Недовољан просторни капацитет библиотеке представља озбиљно ограничење у остваривању основне делатности. Укупна површина од 255 м² није довољна за смештај књижног фонда који броји преко 70.000 публикација, нити омогућава слободан приступ корисника грађи, адекватан рад запослених и реализацију програмских активности. У постојећим условима недостају посебна читаоница, простор за радно особље, као и функционално организована одељења, што је у супротности са стандардима прописаним Правилником о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности („Сл. гласник РС“, бр. 39/2013). У складу са Законом о библиотечко-информационој делатности, неопходно је обезбедити наменски и функционално прилагођен објект који би омогућио формирање основних библиотечких целина: позајмног одељења, дечјег одељења, одељења за одрасле и младе, завичајног и научног одељења, као и одељења за обраду и периодику. Поред тога, потребан је и простор за реализацију књижевних програма, трибина и других културних садржаја који промовишу читање, књижевност, уметност и стваралаштво.

Библиотека располаже стандардном опремом за смештај и чување грађе што подразумева 869 м полица за књиге и ново наручене у текућој години дужине 60,4 м – укупно 929,40 м.

Од техничке опреме библиотека има укупно 8 рачунара и 1 лаптоп (5 за запослене, 1 за корисника на дечјем одељењу, 1 за завичајни фонд, 1 за кино и аудио систем), 4 штампача (2 HP LaserJet, 1 штампач бар кодова, 1 штампач за реверсе и рачуне) 1 скенер, 1 видео пројектор са платном, 1 фото-дигитални апарат, 1 телефон и 1 фискална каса.

Смештај и доступност библиотечко-информационе грађе је организована тако што је библиотечко-информациона грађа смештена у стандардизованим полицама и ормарима, прилагођеним условима њеног чувања. Књижни фонд је класификован и распоређен у слободном приступу на позајмним одељењима за децу и одрасле, у складу са УДК системом.

Периодика, референсна збирка и завичајни фонд, у складу са прописима о заштити библиотечке грађе, нису предвиђени за изношење ван установе, већ су доступни за коришћење искључиво у читаоници.

Рад библиотеке организован је у две смене, сваког радног дана од 07.00 до 20.00 часова, што је усклађено са важећим стандардима за број становника насеља општине Кладово. Библиотека суботом не ради.

3.6. БИБЛИОБУС

У насељеним местима општине Кладово, поред библиотеке у граду, од 2010. године, делује и покретни огранак - библиобус, којим се обезбеђују библиотечке услуге становништву у руралним и удаљеним насељеним.

Библиобус пружа библиотечко-информационе услуге у местима удаљеним до 25 километара од града. У сарадњи са основним школама и месним заједницама, обилази 11 насеља два до три пута недељно, по унапред утврђеном распореду. Услуге библиобуса су од самог почетка рада бесплатне за све кориснике.

Мрежу насеља чине; Текија, Нови Сип, Костол, Мала Врбица, Велика Врбица, Ртково, Корбово, Вајуга, Милутиновац, Подвршка и Брза Паланка (заједно са ученицима из суседне Грабовице, Алуна, Реке, Купузишта и Велике Каменице).

У периоду зимског и летњег распуста, библиобус не обилази редовна стајалишта, али по потреби учествује у промотивним и манифестационим програмима, са циљем афирмације културе читања.

Књижни фонд библиобуса чини 8.058 књига (11,65%) од којих је 85% намењено деци, а остало младима. У току 2024. године књижни фонд библиобуса је приновљен са 199 (6,90%) књига. Библиобус располаже стандардном опремом за смештај и чување грађе, што подразумева; полице за смештај књига 40,85 м, затворене фиоке 4,8 м, отворене фиоке 7,6 м, рекламне полице 6,15 м. Укупна дужина полица за смештај књига у библиобусу износи 59,4м.

Техничке карактеристике библиобуса су приказане у табели бр. 13

Врста и број шасије: комби /камион / автобус	Камион, теретно возило EURO Cargo 100E 18 ZCFA1AD0002341192
Регистарски број возила	KL 014-GX
Марка и тип возила:	Iveco
Година производње:	2001
Тежина празног возила /сопствена тежина:	3.560 кг
Максимална корисна тежина:	4.640 кг
Запремина:	5.880,00 цм3
Снага:	130,00 kw
Укупна површина возила:	19,9 м2
Употребљив простор за смештај књига:	15,8 м2
Укупна дужина полица за смештај књига:	Полице – 45,65м Фиоке - 7,6м Рекламне полице – 6,15м Укупно: 59,4м
Дужина возила:	8,3м
Ширина возила:	2,4м
Висина возила:	2,95м
Прилагодљив за лица са посебним потребама:	Не
Број стајалишта:	12 – од јануара до јула 11 – од септембра након затварања Основне школе у насељу Давидовац
Број запослених у служби покретне библиотеке:	1 библиотекар 1 возач

Табела бр. 13

Библиобус је у току пословне године имао 106 радних дана.

У табеларном прегледу бр. 14, приказани су подаци о број посета корисника, почев од 2010. године, када је започео рад библиобуса, у првој години са необавезним, информативним обиласком, а касније са редовним доласцима у унапред утврђеним терминима. У истој табели приказани су и подаци о броју новоуписаних и активних чланова, као и број позајмљених књига. Нажалост, приметан је пад броја корисника, што је директна последица смањењења броја становника и ученика у основним школама на територији општине.

Библиобус					
Година	Новоуписани корисници	Посета корисника	Позајмљене књиге	Активни чланови	Продужења бесплатних чланарина
2010.	-	-	-	-	-
2011.	234	1.274	1.742	234	-
2012.	90	1.823	3.476	271	181
2013.	88	2.941	5.619	348	260
2014.	129	2.756	5.932	425	296
2015.	57	3.844	6.913	405	348
2016.	39	3.583	6.176	430	391
2017.	56	2.942	4.651	428	372
2018.	27	2.431	3.998	383	356
2019.	43	2.524	3.809	348	305
2020.	27	874	1.570	320	293
2021.	35	2.318	3.962	317	282
2022.	42	2.180	3.568	302	260
2023.	34	2.047	3.677	291	257
2024.	30	2.224	3.110	266	236

Табела бр. 14

Детаљан преглед насеља које обилази Библиобус са израженим показатељима за 2024. годину садржан је у табели бр. 15;

Насеља	Текија	Нови Сип	Костол	Мала Врбица	Велика Врбица	Ртково	Корбово	Вајуга	Милутиновац	Подвршка	Брза Паланка	УКУПНО ПО НАСЕЉИМА:
Посете и издате књиге												
Број посета библиобуса насељима	15	14	15	15	14	15	16	16	16	15	14	165
Број уписаних корисника	30	22	18	8	7	15	35	8	3	41	79	266
Број посета предшколаца	26	20	40	32	20	21	19	31	/	35	9	253
Број посета основношколског узраста	115	176	134	73	56	179	174	38	34	284	546	1.809
Број посета одраслих	10	10	5	10	2	19	30	2	16	42	16	162
Издато децјих књига	139	248	515	111	74	464	289	128	79	481	543	3.071
Издато осталих књига	2	3	/	/	/	/	4	3	/	2	25	39
Издато часописа	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

Табела бр. 15

Корисници библиобуса активно су учествовали и били награђивани у бројним програмима и акцијама, међу којима се издвајају: такмичење *Најактивнији читаоци библиобуса*; 9. *Маратон читања*, други литерарни и ликовни конкурс *Драгољуб Тодоровић Гриља*, на ком је учествовало 24 ученика са укупно 48 радова и освјених 7 награда, учешће у манифестацији *Дани европске баштине*, изложбене активности мобилних изложби Библиотеке као и сви јубилеји и пројектне активности описане у релевантном делу овог извештаја.

Писци за децу Јовица Ђурђевић и Власта Ценић обишли су библиобусом више насеља. Дружење је било непроцењив сусрет за малишане.

Корисници библиобуса су традиционално учествовали у манифестацији „Дечја недеља“ која се ове године организовала под слоганом *Ја сам дете имам план : толеранција и љубав за сваки дан* у периоду од 7. до 13. октобра 2024. године. Тим поводом организован је бесплатан упис предшколаца и ђака првака у библиобус у 11 насеља општине Кладово са свечаним уручивањем чланских картица за коришћење услуга библиобуса уз поделу поклон сликовница и слаткиша. У 7 насеља су ученици школа, корисници библиобуса, припремили посебан програм за свој библиобус у виду рецитала, хумористичких исказа и певачких нумера.

Библиобус је организовао 14. традиционални *Новогодишњи караван*, обишавши 11 насеља. За децу су припремљене посебне празничне анимације, а библиотекарка, Александра Кленцовљевић улогом Вилом Мразице унела је додатну чаролију у прославу. Настављена је и традиција поделе слаткиша и пажљиво припремљених поклона у виду новогодишњих еколошких календара, који су подељени деци, учитељима, наставницима и директорима основних школа, као знак захвалности за њихову срдачну добродошлицу и подршку у раду покретне библиотеке.

Библиобусну службу води дипломирани библиотекар, а возач је ангажован из редова запослених у установи. Од 11.12.2024. године, због теже болести досадашњег координатора библиобусне службе Митра Јокића, који је 14 година успешно организовао рад библиобуса, послове организације преузела је књижничарка Анита Челебић.

На позив колега путујућих библиотекара из региона, учествовали смо на више онлајн предавања, као и на 22. Међународној конференцији покретних библиотека и фестивалу библиобуса у Републици Словенији. Скуп је одржан од 16. до 18. маја 2024. године у Градској библиотеци Љубљане, у организацији Савеза библиотекарског друштва Словеније, Секција за путујуће књижнице ЗБДС и Градске књижнице Љубљане. 16/18. На фестивалу је представљено 18 покретних библиотека, а учествовали су представници Велике Британије, Шпаније, Португалије, Шведске, Холандије, Мађарске, Литваније, Бугарске, Републике Северне Македоније, Хрватске, Словеније и Србије. Скуп је уједно био и прилика да се обележи значајан јубилеј – 50 година рада покретне библиотеке у Љубљани.

У стручном делу конференције, Жаклина Николић из Кладова изложила је тему „Покретна библиотека - центар мањих локалних заједница“, у којој је представила активности, резултате и изазове са којима се суочавају покретне библиотеке у Републици Србији.

На иницијативу нашег дипломираног библиотекара саветника оформљено је (21. 1. 2022. године) и председава се стручним телом које афирмише рад свих покретних библиотека Србије, Секцију за рад покретних библиотека Библиотекарског друштва Србије, која окупља 25 члана из више градова Србије. У овој години урађен је и визуелни идентите Секције, лого, чиме је заокружен њен професионални наступ у јавности.

За несметано и безбедно функционисање библиобуса неопходна су редовна, али и инвестициона улагања. И ове године, огранак ХЕ „Ђердап 1“ Кладово донирао је средства за годишње једног дела сервисирања и свакодневног гаражирања возила. Извршени су редовни

и ванредни технички прегледи возила као и баждарење и сервис тахографа, а на основу обавеза из Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Купљена су два нова акумилатора за возило, сигналне сијалице и замењена је гума код овлашћеног вулканизера.

По позиву редакције, 9. фебруара је на терену у Новом Сипу и Текији снимљен телевизијски прилог о раду и активностима покретне библиотеке за Блиц ТВ. Током године, представници библиотеке више пута су гостовали у програимима Радио Београда, говорећи о значају и досегу услуга које пружа библиобус.

3.9. Дечје одељење и програми за младе

Дечје одељење је физички издвојено у посебну просторију од 2009. године. Користе га деца до 14 година, односно предшколски и основношколски узраст.

Уз богату референсну збирку (*речници, енциклопедије, атласи, лексикони*), Дечје одељење библиотеке располаже великим бројем сликовница за најмлађе, школске лектире, као и широк избор белетристике, како за млађи узраст, тако и за тинејџере. У фонду се налазе и књиге на енглеском језику, као и часопис „*Политикин Забавник*“. Целокупни фонд прилагођен је потребама деце предшколског узраста, као и млађим и старијим основцима, и доступан је у слободном приступу. На одељењу је стално постављена изложба актуелних наслова како би се корисници лакше информисали о најновијим издањима.

У оквиру Дечјег одељења, деца имају могућност да уче и да се забављају кроз бројне програме и активности које библиотека организује. Током целе године одржавају се различите едукативне радионице (*креативне, тематске, ликовне, драмске*) намењене деци различитог узраста. У пријатном и подстицајном окружењу, деца стичу нова знања, развијају интересовања и усмеравају своју креативну енергију ка лепим и корисним садржајима. Програме прате и у њима учествују деца из града и села, и корисници библиобуса.

Радионице воде библиотекари и књижничарка који осмишљавају и реализују садржаје прилагођене деци, уз све већу помоћ учитеља, наставника и професора. Сви програми се одржавају у простору Дечјег одељења, а деца сама бирају активности у којима желе да учествују. Пружамо опуштено и пријатно окружење за децу и родитеље који деле љубав према писаној речи.

Ипак, све је израженији недостатак простора, како за смештај нових књига, тако и за реализацију радионица и функционисање читаонице, коју смо изгубили управо због потребе за смештајем све већег фонда.

Истичемо одличну сарадњу са Предшколском установом „Невен“, свим основним школама на подручју општине Кладово, Средњом школом, Основном школом за образовање ученика са сметњама у развоју „12. септембар“ Неготин, подручно одељење у Кладову и Удружењем за помоћ особама ометеним у развоју „Нада“. Ова сарадња има континуитет и квалитет и позитивне ефекте на формирање читалачког укуса деце и младих, односно будућих сталних корисника библиотека.

Са циљем да се деци приближи књига, читање и креативно размишљање, током ове пословне године осмишљене су и реализоване бројне едукативне, креативне, литерарне и забавне радионице, као и тематске изложбе, и то;

- Организоване су четири изложбе књига из фонда, и то поводом: Дана државности (14-21. 2), Међународног дана матерњег језика (21-29. 2), Међународног дана жена (1-10. 3) и Међународног дана паса (9-26. 8). Књиге су биле доступне за издавање заинтересованим корисницима.

- Поводом Међународног дана даривања књига одржана је едукативно-креативна радионица *Поклони књигу*, током које су се деца упознала са изградом древне књиге - *Лепорела*, направила сопствену књигу и поклонила је библиотеци. У једном дану су рађене

три радионице на исту тему а учествовало је 73 учесника.

- Радионица поводом Дана државности реализована је уз асистенцију професорке историје Иване Николић Радуловић. Разговарало се о значају Првог устава Србије и узроцима Првог српског устанка (15 учесника).

- У сарадњи са Форумом ЗФД организоване су две радионице (21. и 22. фебруара). Прва је била посвећена пројекцији филма *Лето када сам научила да летим*, снимљеног по роману Јасминке Петровић (90 учесника), а друга радионица *Зима када ми је било лето* (30 учесника). Радионице су водиле Ана Пејовић, пројектна менаџерка, и Ивана Богићевић Леко, редитељка и драмска педагошкиња.

- Поводом обележавања Националног дана књиге (28. фебруар), у сарадњи са предшколском установом "Невен" из Кладова, организовали смо радионицу-читаоницу под називом *Читање са децом*. Активност је реализована са децом око три године а током сусрета остварена је интерактивна комуникација. Деца су сазнала ко су библиотекари, где књиге "станују" књиге, зашто су књиге важне и ко све може „живети“ у њима (учешће око 110 малишана).

- Поводом 8. марта - Међународног дана жена, организована је креативна радионица *Честитка на дар*. Одржане су три радионице у једном дану (76 учесника), као и предавање *Краљице Србије* за ученике трећег и четвртог разреда ОШ „Вук Караџић“, у шест термина током два дана (150 ученика).

- Поводом Међународног дана књиге за децу (2. април), у сарадњи са ЈП НП „Бердап“ из Доњег Милановца, реализована је радионица *Бердапске пустоловине*. Радионице су водиле Сара Станковић и Марија Миленковић Србуловић. Одржане су у два термина, уз учешће 89 деце.

- У сарадњи са ОШ „12. септембар“ Неготин (подручно одељење Кладово) обележени су *Дани и дела Доситеја Обрадовића*. На Дечјем одељењу библиотеке читане су басне и бојене бојанке (6 деце и 9 одраслих).

- Поводом Дана општине Кладово (26. април) реализоване су две радионице: *Дан планете Земље* (12 учесника) и *23 разлога зашто је добро да читаш*, која је одржана у три термина у просторијама ОШ „Вук Караџић“ (75 учесника).

- Организована је традиционална ускршња креативна радионица (8 учесника), а децји радови су били изложени на Дечјем одељењу. Учесници су награђени еколошким календарима. Одржана је и мајска радионица *Стрипотека* (5 учесника), током које су деца, уз књигу *Цртање манги* ауторке Соње Леонг, учила основе цртања манга стрипова.

- Библиотека је први пут учествовала у манифестацији *Ноћ књиге*, коју организује издавачка кућа Лагуна. У вечерњим сатима читане су „страшне приче“, попут *Гугуто мemento* Стефана Тићмија. Програм је био намењен тинејџерима (7 учесника).

- Организована је свечана додела награда у оквиру 9. Летњег маратона читања за узраст 7–14 година (учествовао 31 корисник). Награђени су: категорија 7–8 година: Нађа Груичић (90 прочитаних књига); категорија 9–10 година: Лена Лакићевић (118); категорија 11–14 година: Јана Филиповић (34). Укупно је прочитано 733 књиге. Иако првобитно није била планирана категорија за шестогодишњаке, прихваћена је иницијатива Милутина Кленцовљевића (6 год.) из Кладова, који је прочитао 20 књига и сликовница.

- Традиционално обележавање манифестације *Дечја недеља* (7–13. октобар) обележена је под слоганом: *Ја сам дете, имам план: толеранција и љубав за сваки дан*. У оквиру програма: организован је бесплатан упис за предшколце (84) и ученике првог разреда ОШ „Вук Караџић“ (100); одржан је свечани пријем и дружење са Удружењем „Нада“ и ученицима из ОШ „12. септембар“ Неготин (25 учесника); одржано је дружење са писцем Властом Н. Ценићем (100); реализована је едукативна радионица *Бердапске пустоловине* (3 термина, 82 учесника); организована је трибина и радионица са представницима Вршњачког

тима и члановима Ученичког парламента Основне школе у Кладову, на тему *Међугенерациска толеранција* (32 деце и 2 одрасла), предавач: Милица Вуковић: одржан је маскенбал *Омиљени лик из ваше књиге* (50 деце, 100 одраслих) где су сви учесници добили посебну персонализовану захвалницу за учешће.

У октобру је започео рад радионице / мини-читалачког клуба „*Мили и ванилице: од читања се расте*“, намењене најмлађим корисницима узраста од 3 до 5 година, који још нису савладали вештину читања. Почев од пилот-радионице, па до краја календарске године, одржано је укупно 5 радионица, које су се реализовале 2 пута месечно. Радионице су одржане 24. октобра, 7. 8. и 22. новембра, и 5. децембра уз укупно учешће 53 деце и 9 одраслих.

У сарадњи са организацијом „Магента“ и Канцеларијом за младе, у Кладову су 24. и 25. октобра 2024. године одржане две једнодневне бесплатне радионице за младе, посвећене социјалном предузетништву, одрживом развоју, дигитализацији и иновативности. Програми су реализовани у просторијама Канцеларије за младе у објекту „Дом омладине“, уз подршку Министарства туризма и омладине Републике Србије и Општине Кладово. Циљ радионица био је подстицање предузетничког духа међу младима узраста од 17 до 30 година, као и стицање нових знања и вештина за професионални развој. Обуке су изазвале велико интересовање младих из Кладова и околних насеља и око 60 учесника.

На иницијативу Министарства културе Републике Србије, Народна библиотека Србије је упутила позив библиотекама за учешће у реализацији националног програма „*Ноћ библиотека*“, са циљем промоције књиге, читања и библиотеке. Тема овогодишње манифестације била је „У загрљају песништва“. Вођени идејом да повежемо традиционалну улогу библиотеке са савременим приступима раду са младима, организовали смо поетско-музичко вече под називом „У загрљају песништва – гласови епоха“. Програм је био осмишљен као сусрет класичне и савремене поезије, у којем су повезани стихови песничких великана са текстовима популарних песника и кантаутора. Песме су се читале и певале уз гитарску пратњу, у извођењу корисника библиотеке, ученика основних и средње школе са територије општине Кладово. Циљ програма био је промоција поезије, читања и саме библиотеке као центра културе локалне заједнице. Програм је изазвао велико интересовање младих и њихових родитеља. Бележимо 100 учесника програма и публице.

Новогодишња креативна радионица израде украса и кићења јелке одржана је 23. децембра, а поред деце, у активности су учествовали и њихови родитељи. Радионици је присуствовало 20 деце и 20 одраслих.

У току године библиотеку су у виду групних посета обишли: ученици ОШ „12. септембар“, подручно одељење Кладово (6 деце и 9 одраслих); деца из ПУ „Невен“ (16 деце и 2 одрасла). ученици ОШ „Хајдук Вељко“ из Корбова (40 ученика и 10 одраслих).

Библиотеку су током године посетили аутори књига за децу и одржали књижевне сусрете: Стефан Тићми (50 учесника), Јовица Ђурђевић и Милутин Ђуричковић (укупно 150 учесника у Кладову и током активности библиобуса), као и Власта Н. Ценић (100 учесника). Татјана Миливојчевић, струковни васпитач специјалиста за ликовно васпитање из Сремске Митровице, одржала је едукативну радионицу под називом „Лутка у раду са децом“ у просторијама Предшколске установе „Невен“, којој је присуствовало око 80 деце и 14 васпитача.

Путем објава на друштвеним мрежама (*Фејсбук и Инстаграм*) редовно су постављане препоруке за читање за децу до 14 година током целе пословне године, као и све најаве о свим горе наведеним радионицама са стилизованим флајерима или визуалима.

Израђено је 36 цепова за сликовнице. Укупно је опоменуто 82 корисника.

Најчитаније књиге у току године су за млађи узраст: серијал *Исидора Мун*, Хенријета

Манкастер (*Вулканчић*) и серијал *Церонимо Стилтон* (*Вулканчић*), за старији узраст: *Каљави коњ*, *Весна Алексић* (*Пчелица*).

Највећи број радионица креативно осмишљавају и организују Анита Челебић књижничарка и Милица Вуковић дипл. библиотекар.

3.10. Одељење за одрасле

Одељење за одрасле обухвата домаћу и светску књижевност, антологије и драмска дела, као и рефералну збирку и стручни фонд (*филозофија, психологија, религија, друштвене науке, природне и примењене науке, биографија, историја и географија*). У оквиру фонда налазе се и књиге на страним језицима (*енглеском и румунском*), као и периодика и библиографске публикације.

Корисници овог одељења су особе старије од 14 година. Њима је, као и претходних година, био доступан електронски каталог за претраживање грађе, у коме је обрађен целокупни фонд библиотеке. Такође, корисници који се сами пријаве и показују иновативност, имају могућност коришћења електронске платформе „Моја библиотека“, која нуди сет корисних опција.

Од 2019. године, поводом Савиндана, организујемо свечано проглашење најактивнијих читалаца из претходне године, са жељом да наградимо најверније кориснике библиотеке и библиобуса, како одрасле тако и младе и децу. Тако смо почетком ове године извршили избор награђених и похваљених читалаца међу 1.315 активних корисника регистрованих током 2023. године. На свечаности приређеној овим поводом, првопласирани на листама добили су штампано признање библиотеке и вредне поклон-књиге, док су остали добили захвалнице. Похваљена деца награђена су и еколошким календарима за 2024. годину.

На пријемном одељењу библиотеке током године организоване су месечне изложбе књига из фонда библиотеке, посвећене обележавању годишњица рођења истакнутих писаца и уметника, као и значајним међународним празницима. Исти садржаји, у дигитализованом облику, објављивани су на интернет презентацији и друштвеним мрежама установе. Ове године, изложбе су биле посвећене следећим поводима; добитник НИН-ове награде за књижевност Маринку Арсићу Ивкову за дело *NGDL*, Нобеловој награди додељеној јужнокорејској књижевници Хан Канг за њену интезивну прозу која се суочава са историјским траумама и осветљава рањивост људског живота, затим поводом; 90 година од рођења Бранка Миљковића (1934 - 1961); 40 година од смрти Михаила Шолохова (1905 - 1984); 200 година од рођења Бранка Радичевића (1824 - 1853); 200 година од смрти Џорџа Гордона Бајрона (1788 - 1824); 10 година од смрти Габријела Гарсије Маркеса (1927 - 2014); 100 година од рођења Владете Јеротића (1924 - 2018), 110 година од рођења Туве Јансон (1914 - 2001), Дан примирја у Првом светском рату – 11. новембар.

Упоредо са промоцијама књига и гостовањем писаца у нашој библиотеци на пријемном одељењу библиотеке организоване су и најавне изложбе књига наведених аутора.

Клуб љубитеља читања ове године обележава 10 година континуираног рада и окупљања. Од 2014. године, Клуб љубитеља читања редовно организује 10 месечних тематских сусрета годишње, са паузом током летњих месеци. Једини прекид рада забележен је 2020. године услед пандемије вируса COVID-19. Клуб окупља око петнаестак чланова који се једном месечно састају у просторијама библиотеке. Циљ ових сусрета је размена утисака и искуства о књизи која је унапред одабрана за читање у том месецу. Основна замисао клуба јесте окупљање заљубљеника у књижевност, неговање културе читања у том месецу. У протеклој години пролитано је десет наслова, и то следећих аутора; Лана Басташић - *Млијечни зуби*; Хенрик Ибзен - *Нора*; Пола Хокинс - *Девојка из воза*; Шандор Марај - *Свеће горе до краја*; Добрило Ненадић - *Доротеј*; Алехандро Ходоровски - *Где птица пева*

најлепше; Светлана Велмар - Јанковић- Лагум; Хиро Арикава - Путонис једног мачка; Ијан Макјуан - Искуљење; Миљенко Јерговић - Двори од ораха. Посебно се издвојила књига *Двори од ораха* Миљенка Јерговића, која је оставила најјачи утисак на учеснике клуба. Ове године израђени су персонализовани букмаркери и новогодишње честитке за чланице Клуба љубитеља читања. Клуб осмишљава и организује Александра кленцовљевић, дипл. библиотекар.

Поред непосредних сусрета, у промоцији читања и културе, значајну улогу имају и друштвене мреже *Facebook* и *Instagram*, преко којих се редовно најављују тематске изложбе, са креираним страницама Установе, коришћене су са свим најавама тематских изложби, књижевни програми и друге активности. Обе платформе омогућили се ефикаснију промоцију нових наслова којим је фонд библиотеке приновљен у текућој години, било да је реч о насловима којима је библиотечки фонд обogaћен у текућој години, било да су намењени тинејџерима или одраслим читаоцима. Ипак, традиционална „*tet-a-tet*“ препорука књига корисницима библиотеке и даље је најчешће коришћен и најделотворнији вид комуникације, без обзира на то да ли је реч о најактуелнијим, или нешто старијим издањима.

Најчитаније књиге за одрасле кориснике су књига домаће ауторке Јелене Бачић Алимпић *Последњи сати* и иностране књижевнице Лене Манде *Писма од злата*.

На почетку пословне године, традиционално смо се захвалили дародавцима који су у 2023. години обогатили фонд библиотеке. Укупно 90 институција и појединаца из земље и иностранства поклонило је библиотеци 642 јединице библиотечко-информационе грађе.

Запосленима у библиотечко-информационој делатности омогућено је стручно усавршавање, организован је колективни одлазак на 66. Међународни сајам књига у Београду, ко и студијска посета суседној Румунији, током које су обишли Регионалну библиотеку „*I Bibescu* и Регионални музеј *Iron Gate*. Том приликом упознали су се са начином рада сродних институција и разменили професионална искуства. Свим запосленима обезбеђена је и чланарина за активно учешће у раду Библиотекарског друштва Србије. Поред тога, сваком запосленом пружена је могућност да самостално осмисли и реализује програм у библиотеци који окупља кориснике различитих узраста, од најмлађих до најстаријих. Тако су настале активности попут Летњег маратона читања, Стрипотеке, Миливанили, Клуба љубитеља читања за одрасле и остало. Оваква врста анимације корисника показала се као веома успешна и подстицајна за развој културе читања у нашој локалној заједници.

У складу са потребама рада, и током извештајног периода уредно су обезбеђени сви неопходни обрасци за библиотеку. Набављени су штампани примерци нових чланских карата, евиденциони картони, карте књиге, картони корисника са рупом, цепаћи књига, као и листићи за евиденцију нових наслова. Такође су обезбеђене налепнице и рибон траке за обележавање књига, као и редовно штампане опомене за кориснике. Овим је обезбеђено несметано функционисање административног и техничког дела библиотечког пословања и одржан континуитет у евиденцијама.

4. КЊИЖЕВНО-ТРЕБИНСКИ ПРОГРАМИ

Учешћем најугледнијих имена српске културе, уметности, науке и духовности, тежимо да пронађемо одговоре на кључна питања савременог друштва, подстакнемо критичко мишљење публике, афирмишемо књигу и читалаштво, пружимо подршку и неафирмисаним ауторима, те реализујемо следеће програме:

- Трибина проф. др Зорице Томић, културолога, социолога културе, публицисте и колумнисте, на тему комуникације: *Зашто се не разумемо? Како преживети (тешку) комуникацију? Зашто је више, говорити мање?*

- Промоција публикације о музејској документацији фестивала "Мокрањчеви дани", аутора Ивице Трајковића, документаристе-саветника Музеја Крајине у Неготину, уз пратећу изложбу.
- Промоција књижевног стваралаштва Ане Атанасковић, са акцентом на роман *Моја љубав Никола Тесла*, један од најчитанијих наслова у нашој библиотеци.
- Књижевно дружење са писцем и професором историје Зораном Милекићем, током којег се разговарало о романима *Кад су велики писци били деца*, *Деца рата* и *Аустријанка*.
- Промоција интерактивне публикације „Словарица“ намењена предшколцима и ученицима млађих разреда, са циљем да се упознају са локалном културом, историјом и баштином. Програм је реализован у сарадњи са Музејском збирком Народног универзитета Трстеник. О публикацији и пратећој изложби говорила је ауторка Јелена Вучковић, кустос.
- Представљање књиге *Нова библиотека – иновативност и социјална улога библиотека*, у издању Интернет клуба Љиг и Педагошког факултета у Сомбору. Ауторка Јасмина Нинков, директорка Библиотеке града Београда, поделила је увиде о новим улогама библиотека у друштву.
- Предавање Ненада Гугла под насловом *У потрази за смислом - Човеково кретање напред и навише*.
- Трибина о превенцији и лечењу рака дојке и других малигнитет, на којој су говорили др Борислав Петровић, специјалиста опште хирургије, и др Милорад Мићовић, специјалиста интерне медицине и субспецијалиста онкологије из Кладова. Организатори су Удружења грађана „Нисмо Сами“ из Мајданпека и Удружења жена „Будимо заједно“ из Београда.
- Књижевни разговор о *Историји и љубави* у романима Милене Секулић Одаловић, организована на летњој позорници библиотеке.
- Уметничко вече "У сутону плавом са Матијом Бећковићем, приређено поводом 151. годишњице читалаштва на поручју општине Кладово. Тим поводом отворена је документарна изложба *Матија*, посвећена животу академика Бећковића, о којој је говорила ауторка изложбе Драгана Типсаревић, дугогодишња директорка Библиотеке „Стефан Првовенчани“ из Краљева. Уследили су: наступ народног гуслара Радована Пековића, беседа књижевника Милорада Максимовића, инспиративно обраћање Матије Бећковића и музички програм у извођењу етно-солистикиња из Кладова, Иване Болдорац и Анђелине Јовановић. Том приликом, академик Матија Бећковић је у име установе уручио симболичне дарове, персонализоване поштанске марке поводом 150 година читалаштва у Кладову, библиотечаркама пензионеркама наше установе; Црни Марићевећ, Симки Новаковић, Оливери Царановић, Зорици Траиловић и Славици Бораковић.
- Казивање народних српских епских песама у извођењу Душанке Петровић (1941) из Кладова, уз музичку пратњу Веселина Голубовића (кларинет) и Алесандра Грујића - Аце Бакија (хармоника) из Кладова.
- У оквиру манифестације „Казан Култ Кладово“, у Малом граду тврђаве Фетислам одржано је представљање књиге Јулије Шчербињине *Време библиоскопа*. О делу су говорили: др Виолета Стојменовић, филолог, библиотекар Народне библиотеке у Бору, директорка Библиотеке „Центар за културу“ Кладово, и Зоран Хамовић, главни уредник Издавачке куће „Клио“ (Београд).
- Подстакнути дугогодишњом сарадњом и заједничким учешћем на бројним програмима, обележавању попут Дана европске баштине, симпозијумима о нематеријалном културном наслеђу, археолошким конференцијама, фестивалима библиобуса, изложбама и концертима, организовали смо трибину и изложбу под називом "Мистерија потопљеног острва Ада Кале", посвећену културном наслеђу суседних градова са обе овале Дунава. На трибини су, уз видео презентације, говорили: Флорентина Пленићану (етнолог, Регионални музеј "Гвоздена врата" Дробете-Турну Северин, Румунија), Марија Кристина Фиру (директорка

Регионалне библиотеке "I. G. Bibicescu", Енгур Ахмет (рођен на острву Ада Кале 1941), директорка Библиотеке "Центар за културу" Кладово) и проф. Мирјана Гавриловић (преводилац).

Представљане су завичајне збирке три установе културе, изложба о Ада Кале и културном наслеђу Ђердапа (у *продукцији Библиотеке "Центар за културу" Кладово*), као и и документарни филмови румунских установа. Програм је одржан у барутани тврђаве Фетислам.

- Представљање књижевног стваралаштва проф. др Горана Милашиновића, директора Пејсмејкер центра Института за кардиоваскуларне болести Клиничког центра Београд и председника Комисије Републике Србије за сарадњу са Организацијом Уједињених нација за просвету, науку и културу (УНЕСКО).

- Презентација резултата археолошких ископавања на локалитету Диана, реализованих током 2024. године. Учесници: проф. др Марко Јанковић (руководилац истраживања, Филозофски факултет Београд), Синиша Лекић (Археолошки музеј Ђердапа, Кладово) а реч добродошлице упутила је Жаклина Николић, директорка библиотеке. У пратећом програму наступила је етно-група Основне музичке школе "Константин Бабић" из Кладова. Догађај је реализован у сарадњи и амбијенту Археолошког музеја Ђердапа у Кладову.

- У циљу јачања институционалне сарадње предшколске установе, школе, библиотеке и културног центра, организовали смо стручно предавање и размену примера добре праксе за васпитаче, учитеље и библиотекаре на тему *„Сарадња са породицом као услов за квалитетан васпитно-образовни рад“*. Предавање је одржано у галеријском холу библиотеке, а предавач је била Татјана Миливојчевић, струковни васпитач-специјалиста за ликовно васпитање из Сремске Митровице.

- Предавање о здравственој превенцији и добробити лековитих биља, предавач Нена Гордић из Кладова.

- Предавање поводом јубилеја југословенског кућног рачунара и часописа *Галаксија* и *„Рачунари у вашој кући“*, одржано је уз учешће колекционара: Саше Здравковића, и Михајла Сидериса. Поред предавања, приређена је изложбена поставка око 30 рачунара најстарије генерације, што је изазвало велико интересовање публике различите генерације.

- Установљење литерарне награде установе Драгољуб Тодоровић - Гриља" (1937-2015) поводом 152. годишњице читалаштва у Кладову, представља нову трајну иницијативу на пољу неговања завичајне писане речи почев од од септембра 2023. године. Награда је установљена на иницијативу породице Тодоровић и директорке библиотеке, са циљем да подстиче литерарно инспирисано завичајем, културном баштином и вредностима које је својим делом заступао Драгољуб Тодоровића - Гриља, некадашњи дугогодишњи директор Дома културе у Кладову (1977-1977). Награда ће се традиционално додељивати сваке године 1. новембра, на дан првог писаног помена о раду читаонице у Кладову.

На други кокурс, на тему *Моје Кладово*, пристигло је 30 литерарних радова и 4 илустрације. Велики део учесника били су ученици, корисници покретне библиотеке (библиобуса) са села. Сви учесници и њихови учитељи награђени су захвалницама, а најсупешнији радови и вредним књигама и енциклопедијама. Прва награда: Марија Ђорђевић из Ковина за песму *„Волим Кладово“*; Друга награда: Ирена Тодоровић из Кладова за песму *„Кладово“*; Трећа награда: Татјана Миливојчевић из Сремске Митровице за прозни текст *„Крв није вода“*. Жири је донео одлуку да ван конкуренције додели и посебно признање за песнички рад *„Добродошлица Хансу Кристијану Андерсену, Кладово тридесетих година 19. века“* аутора Власте Ценића, песника за децу из села Кочана код Дољевца. Награде су свечано уручене на посебној приредби у библиотеци, уз присуство награђених, публике и сарадника установе.

5. ПОЗОРИШНА ДЕЛАТНОСТ

Позоришни програми, као важан део културне понуде наше установе, реализовани су у складу са расположивим капацитетима и кроз сарадњу са релевантним установама културе из региона и шире. Посебна пажња посвећена је разноврсности садржаја, од представа за децу и омладину, преко ангажованог драмског израза и кабареа, до гостовања институционалних и независних сцена из Београда, Зајечара, Бора и Крушевца. Приказали смо следеће представе;

У сарадњи са Музејом Крајине из Неготина и Народним позориштем Тимочке крајине "Зоран Радмиловић" из Зајечара, приређено је уметничко вече посвећено великој љубави два ратника, монодрама о Чучук Стани и Хајдук Вељку. Главни улогу тумачила је глумица Наташа Петровић.

Драмски студио Центра за културу града Бора извео је позоришну представу за децу *Успавана лепотица* у режији Симониде Гаврић. У глумачкој постави били су: Ангелина Симоновић, Теодора Николић, Урош Савић, Зара Васиљевић, Ирина Малуцков, Миња Милосављевић, Петра Малуцков, Андреа Бакоч, Лана Миловановић, Алекса Савић, Лазар Јовановић, Никола Савић.

Угостили смо Народно позоришта из Београда, захваљујући управнику Светиславу Гонцићу, са представом *Лутка са кревета бр. 21* Ђорђа Лебовића, у адаптацији и режији Егона Савина. Улоге су тумачили: Никола Ристановски, Зорана Бећић Ђорђевић и Петар Стругар.

Комедија *Ташта не прашта* у извођењу позоришне трупе *Крушевачки гето*, у којој су наступали глумци Никола Тришић - Триша и Никола Миленковић - Чами из Крушевца.

Поводом Дана општине Кладово, за ученике виших разреда основних школа бесплатно је приказана представа *Ми се не ругамо* ансамбла „Мали велики принц“ из Београда. Играли су: Анастасија Тошић, Софија Радојевић и Александар Цветковић. Сценарио: Анђелија Марковић; режија: Маја Колунџија Зорое

Представа *Хотел 88*, инспирисана делом *Приватни животи* Ноела Кауарда, изведена је у режији Сташе Копривице. У улогама су били: Јелисавета Орашанин, Тамара Крцуновић, Андрија Кузмановић и Владимир Алексић.

Поетско-музички кабаре *Чезнем да вам кажем*, са Наташом Радовановић (сопран, чланица Опере Народног позоришта у Београду) и Павлом Јоксимовићем (клавир), уз специјалне госте Мину Лазаревић, Драгана Гагу Мићаловић и Стеван Пиалеа.

У оквиру прославе 70 година постојања ЦЕРН-а (Центра за нуклеарно истраживање елементарних честица), ученици Средње школе из Кладова извели су позоришно-аматерску представу *My Univers*. Установе је обезбедила техничку подршку реализацији.

Монодрама *Ненаписана писма* о животу и делу Надежде Петровић, у извођењу глумице Вање Милачић. Ауторка текста је Милкица Милетић, а редитељка Наташа Радуловић. Изведено у амбијенту Малог града тврђаве Фетислам у оквиру програма Казан Култ Кладово.

Монодрама *Исповест хероине Милунке Савић* у интерпретацији Весне Станковић, глумице Југословенског драмског позоришта. Режију потписује ПетАр Станојловић.

Дуодрама *Пупин - последњи сан*, поводом 170 година рођења Михајла Пупина (1854-1935), по тексту Вјере Мујовић и у режији Милоша Павловића. Улоге су тумачили: Душан Матејић (Михајло Пупин) и Вјера Мујовић (Пијада Пупин).

6. ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

Изложбена делатност реализује се у складу са просторним и техничким могућностима, углавном у импровизованој галерији у улазном холу библиотеке, месту које је временом постало препознатљив културни пункт за различите визуелне и документарне саджаје. Поред тога, одређене изложбе приређене су у партнерским просторима; Визитор центру тврђаве Фетислам и просторијама месних заједница. У току извештајне године реализоване су следеће изложбе:

- Документарна изложба "Војвода Неготинске нахије", приређена поводом 211 година од погибје Хајдук Вељка Петровића, у сарадњи са Музејом Крајине из Неготина и Народним позориштем Тимочке крајине "Зоран Радмиловић" из Зајечара. Изложбу су публици представили директорка Музеја Крајине Неготин Весна Станковић и аутори Весна Николић, Сања Радосављевић и Ивица Трајковић, стручни сарадници музеја. Улазница за програм била је, симболично, књига на поклон библиотеци, библиобусу или неком трећем кориснику. Програм је реализован 14. фебруара, на Међународни дан даривања књига и том приликом прикупљено је 56 дарованих публикација.
- Изложба „Словарица“ Музејске збирке Народног универзитета Трстеник, уз промоцију интерактивне публикације истог назива намењене деци предшколског узраста и ученицима млађих разреда. Циљ изложбе био је упознавање најмлађих са елементима локалне културе, историје и баштине. На оварању је говорила ауторка изложбе имала је ауторка изложбе Јелена Вучковић кустос Народног универзитета Трстеник.
- Документарна изложба "Векови Фетислама" (1524-2024), аутора Жаклине Николић, приређена поводом обележавања 500 година тврђаве Фетислам. Изложба је реализована у Визитор центру тврђаве уз подршку Министарства културе РС, Народне библиотеке Србије и Општине Кладово.
- Изложбена поставка "Петрово Село реликти прошлости" фотографа Ивана Радојковића из Кладова, отворена у просторијама Месне заједнице Петрово Село, поводом прославе Свете Тројице (Духови). Изложбу је отворила, директорка библиотеке. Организатор изложбе било је је удружење Артепок Кладово.
- Изложба слика Сање Луковић из Залоговца код Варварина, реализована технички и логистички у сарадњи са Библиотеком, у просторијама Месне заједнице Петрово Село.
- Документарна изложба "Матија", аутора Драгане Типсареве, библиотекарке саветнице у пензији и некадашње директорке Народне библиотеке „Стефан Првовенчани“ у Краљеву, приређена поводом 151. годишњице постојања читалишта у Кладову. Изложба је свечано отворена на летњој сцени библиотеке, а потом изложена у улазном холу током наредних месец и по дана.
- Изложба радова учесника треће Ликовне колоније „Петрово Село 2024“, на којој су стварали: Душан Поповић (Ковиљ), Миња Чворић (Београд), Небојша Милчев (Крушевац), Биљана Ристић (Нови Сад), Новица Станковић (Бор), Милица Мишић (Република Српска), Божидар Ристић (Крушевац), Зорица Митковић (Јагодина), Живојин Велимировић (Београд), Сања Луковић (Крушевац) и Ђорђе Јоковић (Крушевац). Изложбу су отворили Жаклина Николић и Зоран Ђикановић, иницијатор оснивања ликовне колоније, члан Управног одбора Задужбинири Петровог Села.
- Изложба акварела "Гвоздена врата" аутоке Татјане Петровић Карабашевић из Мајданпека. Отварању су присуствовале, поред ауторке и директорка Библиотеке, као и и песникиња Љупка Димитријевић из Мосне.

- Тематске изложбе и радови најмлађих, реализовани током године: изложбе радова са креативних и ликовних радионица деце, постављене у застакљеном делу улаза у библиотеку, као и тематске изложбе поводом књижевних јубилеја и писаца, које припремају запослени у библиотеци.

- Стална изложбена поставка макете потопљеног острва Ада-Кале, која је у априлу 2023. године, поводом свечаног отварања реконструисане тврђаве Фетислам и Дана општине Кладово, премештена из библиотеке у Визитор центар као саставни део завичајне збирке Библиотеке, предата на реверс Туристичкој организацији општине Кладово која управља тврђавом Фетислам.

Изложбена делатност Библиотеке представља значајан сегмент у очувању културне баштине, унапређењу визуелне културе и неговању дијалога са публиком, доприносећи да библиотека остане живо и подстицајно место сусрета уметности, историје и заједнице. У том контексту, све је приметнија потреба за постојањем савременог галеријског простора који би, у складу са стандардима уметничких и изложбених поставки (*слике, фотографије, скулптуре, инсталације и сл.*) омогућио квалитетније представљање садржаја, пружајући веће задовољство посетиоцима, подршку локалној уметничкој сцени, као и додатну вредност за заједницу и туристичку понуду града.

7. МУЗИЧКО – СЦЕНСКА ДЕЛАТНОСТ

Музичко-сценске програме током ове године обележили су разноврсни концерти и сарадње домаћин и иностраних уметника;

Међународни концерт певачких група из Софије (Бугарска) и Кладова (Србија). У програму су наступили: квартет „Слава“ и вокална група Удружења библиотекара „Факел“ из Софије под вођством Алексеја Лесичког и Николајем Захаријевим, певачки ансамбл "Љуљинци" такође под вођством Алексеја Лесичког, као и етно група "Тривна" Основне музичке школе "Константин Бабић" из Кладова под руководством проф. Вање Златковић.

Техничка реализација, меморијалног концерта у част проф. Димитра Велевског, у организацији Основне музичке школе "Константин Бабић" из Кладова организује.

Годишњи концерт Основне музичке школе "Константин Бабић" из Кладова. Балетски концерт Народног позоришта из Београда одржан је на летњој позорници Фетислама. У програму је учествовало шесторо солиста-првака Народног позоришта који су извели балетске дуете и соло тачке из познатих балета. Након наступа организован је сусрет публике са уметницима, уз разговор о балету и балетској уметности. Публици се обратио управник Народног позоришта, глумац Светислав Гонцић, рођени Кладовљанин, који нам је омогућио реализацију овог програма.

Програм Удружења "Гергина", Удружење за очување обичаја, културе, традиције, језика и идентитета Влаха представило се музичко-сценским програмом: етно влашка група "Гергина", солиста Владица Динуловић (вокал), инструменталисти :Давид Богојевић (кларинет), Живојин Марковић (усна хармоника), Војислав Бађикић (фрула, дудук), Јовица Миљковић (хармоника) и Витомир Станојевић (фрула). Програм је одржан на летњој позорници библиотеке.

Солистички концерт пијанисткиње Јелене Ивашковић из Корбова, у организацији Основне музичке школе "Константин Бабић" из Кладова.

Библиотека "Центар за културу" Кладово је током године пружала логистичку и техничку подршку у реализацији музичко-сценских програма; уступање концертне сале, обезбеђивање опреме, организација проба, оркестрација, асистенција продукције, извођење програма, људски ресурси, и маркетинг логистика - све без накнаде.

8. БИОСКОП

Биоскоп је у току године због извођења грађевинских радова у објекту успео да ради само 6 радна дана са изнајмљеном опремом за пројекцију са пројектором.

У току године приказане су 10 филмских пројекција 5 филма и продато је 1.997 улазница. Највеће интересовање бележи домаћи играни филм „Недеља“ српски биографски филм о певачу Џеју у режији Немање Ђеранића, рађен по сценарију Стефана Бошковића. Број продатих улазница је био 847.

Турнеја међународног фестивала докуменатрног филма „Beldocs Echo 2024“ фестивала гостовала је 5 дана у нашој установи (од 17. до 24. октобра) са бесплатном пројекцијом филмова за публику (420) у сарадњи са удружењем Метроном из Кладова.

9. АМАТЕРИЗАМ И ЦИВИЛНИ СЕКТОР

Просторије наше Установе, углавном у оквиру Дома омладине, редовно и **без накнаде** користе бројна удружења и организације за реализацију својих активности. Међу корисницима простора налазе се: Туристички инфо центар и канцеларија за дијаспору Туристичке организације општине Кладово (две канцеларије, Спортски савез (две канцеларије), АКУД „Полет“ (користи канцеларију за администрацију, простор за смештај ношњи, велику салу за пробе фолклора, два магацинска простора - један за пресвлачење чланова и одлагање инструмента), Карате клуб „Кладово“ (просторија прилагођена за спортске активности), стонотениски клуб „Ђердап“ (велика сала), Канцеларија за младе, Планинарско друштво „Врх“ и „Ђердап“ (мала сала за састанке), Удружење ткаља „Мисија креатива“ (галеријски простор по потреби), Друштва руско-српског пријатељства „Кларус“ и Удружење Књижевни круг (сале за састанке по потреби), Удружење Алијанса „Француска-Србија“, Креативни студио „Путоказ“, плесна група „Реа-Денс“, пчеларска удружења, друштво физичара, спортске судије разних клубова, као и бројна друга удружења која, у зависности од по потребе, привремено користи наше просторе.

У сарадњи са Црвеним крстом општине Кладово и Заводом за трансфузију крви Ниш, једном месечно организује се акција добровољног давања крви у нашим просторијама. Током ове године просторије су коришћене у ту сврху десет пута. На нашу иницијативу, сви добровољни даваоци крви стичу право на бесплатно чланство у Библиотеци Кладово, уз шта достављену потврду о давању крви.

Такође, значајан број удружења грађана (цивилног сектора) регистрован је на адреси наше Установе, што додатно потврђује улогу библиотеке као активног партнера и подршке локалној заједници.

10. МАНИФЕСТАЦИЈЕ И ТЕХНИЧКА ЛОГИСТИКА

Поред програма у сопственој организацији, наша установа сваке године широм отвара врата и другим субјектима – удружењима и институцијама, уступајући простор и пружајући пуну стручну, организациону и техничко-просторну подршку, без накнаде. Ова подршка обухвата: координацију догађаја, продукцијуску асистенцију, музичке изведбе, организацију проба, коришћење сала за пробе, уступање сценографије и аудио-опреме уз ангажовање наших сарадника.

Издајамо реализоване активности;

- 20. јануар – Снимање секвенци рекламног филма о туристичким потенцијалима општине Кладово у продукцији глумца Дарка Перића, у концертој сали и галерији Дома културе.

- 4/7. март – Свакодневне техничке пробе и финална приредба ученика Основне школе „Вук Караџић“ – *Тихо ноћи*. Учесници: ученици 5. разреда, наставнице Николина Србуловић, Катарина Томић, Љиљана Ђурђановић, хор ОМШ „Константин Бабић“ и АКУД „Полет“.
- 9. март – Регионално полуфинално такмичење за франкофону песму у организацији Алијансе Француска-Србија-Кладово,
- 23/24. марта и 13/14. априла - Регионална стонотениска лига у великој сали Дома омладине.
- Од 7. априла до краја октобра месеца - Техничка логистика и подршка Туристичкој организацији општине Кладово, организатору општинских манифестација *Весела чаришија* и *Кладовско лето* реализована на платоу испред нашег објекта „Дом омладине“ у Кладову за 14 програма реализованих у 14 дана током лета (*коришћење струје, просторија, монтажа бина, столица, реквизита, осветљења, чишћење, дежурство запослених*);
- 13/16. април - Техничка подршка проба и свечаној академији поводом 57 година рада Предшколске установе „Невен“ из Кладова.
- 18/21. април - Стручни сусрет васпитача Србије у организацији Савеза удружења васпитача Србије - око 300 учесника. Тема: *Грађење заједништва деце и одраслих у вртићу и локалној заједници*.
- 22. април – Обележавање Дана општине Кладово и 500 година тврђаве Фетислам. Реализовани програми наше установе тим поводом: позоришна представа *Ми се не ругамо* (против вршњачког насиља) позориште „Велик мали принц“, Београд; документарна изложба *Векови Фетислама (1524–2024)*, аутор Жаклина Николић; 26. априла организована је свечана академија у организацији СО Кладово уз учешће ОМШ „Константин Бабић“, хора и групе „Гривна“, плесне групе и АКУД „Полет“. Вечерњи концерт групе „Амадеус бенд“, организован је испред Дома омладине у организацији ТООК уз техничку логистику наше установе (*струја, простор за пресвлачење, коришћење тоалета*).
- 23. мај - Библиотека „Центар за културу“ Кладово 23. маја радно обележава 77 година од када правно формално почиње да ради Народна књижница и читаоница у Кладову (23. мај 1947).
- 10. јун - Традиционално окупљање и плес матураната испред Дома омладине.
- 10. јун - Обележавање 70 година CERN-а у Србији: постер изложба, предавање др Лидије Живковић вишег сарадника Института за физику у Земуну, експерименти ученика, позоришно-аматерска представа "My Univers". Координатор активности је био професор Иван Стојановића.
- 18/21. јул - 18. *Етно фестивал* – логистика за монтажу опреме, коришћење простора Дома омладине и струје.
- 26/28. јул - Техничка подршка фестивалу *Бордер рок*, у организацији Удружења грађана „Метроном“.
- 10/12. август - Манифестација *Благо Ђердана на длану* - изложба, предавања, рецитал и додела награда.
- 31.08/ 1. септембар - Међународна конференција *Казан култ Кладово*, нематеријално културно наслеђе, организована у барутани и малом граду тврђаве Фетислам.
- 08. септембар - Симпозијум гинеколошко-акушерске секције Српског лекарског друштва. Симпозијум је свечано отворио директор Здравственог центра Кладово, др Дејан Чучулановић, упутивши поздравно обраћање учесницима. Радни део скупа водила је др Кристина Петровић, која је одржала излагање на тему историјата гинеколошко-акушерске службе у Кладову.

- 15. септембар - Дан српског јединства - изложба на тему пробоја Солунског фронта.
- 23. септембар - *Дани европске баштине*, тема: *Руте, мреже и везе* - презентација археолошких резултата локалитета Диана у сарадњи са Археолошким музејом Ђердапа.
- 2/6. октобар - *Дечја недеља* - реализација едукативних, књижевних, изложбених и других програма са подручја општине Кладово, под овогодишњим слоганом „Велико срце деце Србије“.
- 5/6. октобар - Републичко такмичење у стоном тенису у великој сали Дома омладине.
- 15. октобар - Дан отворених врата компаније Serbia Zijin Copper и Сајам запошљавања.
- 15/16. октобар - Обележавање догађаја *Кладово транспорт* – полагање венаца у име установе.
- 1. новембар - Промоција персонализоване поштанске марке поводом обележавања 500 година од изградње тврђаве Фетислама (1524-2024) уприличена је 1. новембра – на дан који се у Кладову везује за први писани траг о постојању читаонице, датиран 1873. године. Ова симболична веза културне баштине и традиције читања представља вредан допринос очувању локалног идентитета и подсећања на дугу историју неговања писане речи у нашем граду.
- 3/7. новембар - Техничка логистика: шест проба и две приредбе поводом Дана школе ОШ „Вук Караџић“ и 189. година рада.
- 10. новембар - Регионално такмичење у стоном тенису - велика сала Дома омладине.
- 11. новембар - Дан примирја у Првом светском рату - историјски часови у сарадњи са школама.
- 23. децембар - 08. јануар - Новогодишњи хуманитарни базар ученика - техничка логистика.

11. ИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА И РЕАЛИЗОВАНИ ПРОЈЕКТИ

Установа континуирано тежи да кроз сарадњу са високим званичницима друштвеног миљеа, културним посленицима, институцијама од регионалног и националног значаја, додатно афирмише потенцијале општине. Овај сегмент рада издвајамо као посебно значајан, с обзиром на то да обухвата и пројекте за које смо конкурисали и добили подршку од релевантних институција, као и техничко-логистичку подршку коју пружамо при реализацији бројних манифестација на територији наше општине:

- 14. фебруар – Поводом тридесет година успешне сарадње, Библиотека „Центар за културу“ Кладово доделила је **Повељу захвалности** директору Позоришта „Зоран Радмиловић“ из Зајечара, Владимиру Ђуричићу, и директорки Музеја Крајине у Неготину, Весни Станковић, за изузетан допринос развоју културе и дугогодишњу међусекторску сарадњу. Повеље су уручене током уметничке вечери коју су заједнички организовале три установе у Кладову, уз извођење монодраме и изложбу, као симбол јединства и креативног повезивања. Три суседна града повезују заједничка историја, сарадња и трајање, што потврђују овогодишњи значајни јубилеји: 90 година рада Музеја у Неготину, 77 година Позоришта у Зајечару и Библиотеке у Кладову. Традиција читалишта је и знатно дужа. Сарадња се наставља, јер управо у међусекторском повезивању лежи креативна снага заједништва.
- 26/28. јул - На позив **Музеја Југославије**, матичне установе за југословенско наслеђе, учествовали смо у евидентирању културних добара која припадају југословенском наслеђу, а део су завичајне збирке наше библиотеке, опреме или евентуално инвентара.
- 31. август/ 1. септембар (*пројекат*) - **Међународна конференција о нематеријалном**

културном наслеђу „Казан Култ – Кладово 2024“ под покровитељством Министарства културе Републике Србије. Тема овогодишње манифестације и међународне конференције је: „Значај међуинституционалне и међусекторске сарадње у очувању и презентацији културног наслеђа“ (пример: тврђава Фетислам 1524–2024). Конференција је одржана у просторијама барутане у реконструисаној тврђави Фетислам на коме је око 40 учесника учествовало у стручном раду. Конференцију је својим поздравним говором отворила Жаклина Николић, руководилац пројекта.

У стручном делу конференције говорили су позоришни редитељ и председник Дунавфеста **Небојша Брадић** на тему / *Регенерација и афирмација културне баштине: улога уметника, уметничких организација, музеја и библиотека*; **проф. др Данијел Синани**, декан Филозофског факултета у Београду / *Нематеријално културно наслеђе и едукација: пример формалне и неформалне едукације кроз пројекат „Викенд нематеријалног културног наслеђа“*; **др Драгана Милуновић**, филолог, заменица управника Народне библиотеке Србије *Улога и значај националних установа културе у међуинституционалној сарадњи*: **Марина Меденица**, костимограф, професорка Факултета примењених уметности, Београд *Међуинституционална сарадња кроз примењене уметничке занате у очувању нематеријалне културне баштине*; **Јелена Кајго**, драматург, професорка, директорка Bitef dance company *Нематеријална културна баштина као инспирација за позоришно стваралаштво (примери: Зидане Скадра, Скендербег, Јелена Анжујска, Кнегиња)*; **др Милош Матић**, председник Комисије за упис у Национални регистар НКН *Очување нематеријалног културног наслеђа у процесу глобализације и значај институција*; **Данијела Филиповић**, координаторка Центра за нематеријално наслеђе Србије *Очување нематеријалног културног наслеђа - могућности и изазови међусекторске сарадње на примерима елемената уписаних на Унескову листу*; **Марко Стојановић**, члан Комисије за упис у Национални регистар НКН *Локални идентитет у нематеријалном наслеђу - спрега носилаца, институција и туристичких посленика*; **Зоран Хамовић**, главни уредник ИК Клио, оснивач Библиотека плус *Могућности јавне библиотеке у афирмацији нематеријалне баштине*; **Сузана Антић**, регионални координатор за НКН источне Србије *Часопис НКН ИС - пример међуинституционалне сарадње*: **Десислава Иванова**, директорка Регионалне библиотеке "Михалаки Георгиев", Видин, Бугарска *Сарадња са локалним историчарима и завичајним друштвима као начин очувања и популаризације аутентичних обичаја и духовног наслеђа*; **Фиру Марија Кристина**, директорка Окружне библиотеке „Јоан Бибићеску“, Дробета-Турну Северин, Мехединци, Румунија *Културно наслеђе Жупанијске библиотеке „И. Г. Бибићеску“ - искуства и перспективе*: **Регионални музеј „Гвоздена врата“**, Дробета-Турну Северин, Румунија *Међународна институционална сарадња музеја и установа културе*; **Јованка Вања Станојевић**, комуниколог, новинарка, Неготин *Примери добре праксе у очувању нематеријалног наслеђа у општини Неготин*: **Владимир Ђуричић**, директор Народног позоришта Тимочке крајине „Зоран Радмиловић“, Зајечар *Позориште - регионални стожер културе*: **Драган Стојменовић**, библиотекар саветник, Народна библиотека Бор *Сарадња у изради монографије о селу Кривељу и веб-странице - значај учешћа месних заједница у процесу очувања културног наслеђа*; **Синиша Лекић**, кустос, Археолошки музеј Ђердапа, Кладово *Тематске изложбе као прилика за међуинституционалну и међусекторску сарадњу*: **Жаклина Николић**, директорка Библиотеке „Центар за културу“ Кладово *Представљање фото-документарне изложбе „Векови Фетислама 1524–2024“*. Преводиоци конференције: **Мирјана Гавриловић**, проф. српског језика и књижевности (румунски) и **Станиславка Велевски**, проф. српског језика и књижевности (бугарски).

У вечерњим сатима, на платоу Малог града у тврђави Фетислам, приређен је

уметничко-сценски програм. Представљена је књига Јулије Шчербињине: „Време библиоскопа. О књизи су говорили: др Виолета Стојменовић, филолог, библиотекарка Народне библиотеке у Бору, Жаклина Николић, директорка у Кладово и Зоран Хамовић, главни уредник Издавачке куће „Клио“ из Београда. Након књижевног разговора, уследило је извођење монодрама *Ненаписана писма* о животу и делу Надежде Петровић, у извођењу глумице Вање Милачић. Ауторка текста је Милкица Милетић, а редитељка Наташа Радуловић. Сви програми били су изузетно посећени, бесплатни и отворени за јавност.

Октобар (пројекат) – У оквиру пројекта обележавања **500 година тврђаве Фетислам у Кладову (1524–2024)**, израђена је и пуштена у званични поштански саобраћај персонализоване поштанска маркица. Наручена је од Јавног предузећа „Пошта Србије“ из Београда, у номиналној вредности од 60 динара, за писма масе до 20 грама. Тираж износи 200 примерака, формат марке је 35 x 29 мм, а зупчање чешљасто 13 ¼ : 13 ¾. Додатни табак ових марки поседује и Поштанско-телеграфско-телефонски музеј, који их користи искључиво за архивске потребе. На маркици су приказани елементи карте царског освајања Кладова под командом генерала Фабрија, 9. новембра 1789. године испред тврђаве Фетислам на обали Дунава, и садашњи изглед реконструисане тврђаве. Илустрација: карта освајања Кладова, Беч 1790. године, власништво Музеја града Београда. Пројекат је суфинансиран од стране Министарства културе Републике Србије. Аутор пројекта: Жаклина Николић, дипл. библиотекар саветник.

Октобар - Као чланови Библиотекарско друштво Србије (БДС), репрезентативно и највећег удружења у области културе, Установа се прикључила **апелу за одлагање ступања на снагу „Тарифе накнаде за давање на послугу оригинала и умножених примерака ауторских дела издатих у штампаној форми“**, чија је примена предвиђена од 1. јануара 2025. године.

Октобар – Једнодневна посета запослених Установе суседном граду Румуније, **Дробети-Турну Северин**. Посећене су Регионална библиотека „И.Бибићеску“ и Регионални музеј „Гвоздена врата“. Институционална сарадња, која траје 25 година, огледа се у размени знања и програмских активности у области културног и нематеријалног културног наслеђа.

24. октобар - Захваљујући нашој суграђанки, Ани Барбатесковић, лекторки-коректорки у **Сектору за издавачку делатност Српске академије науке и уметности**, Библиотеци је поклоњен вредан број публикација. Поклон је током 67. Међународног београдског сајма књига, директорки Библиотеке уручио академик Небојша Лалић, генерални секретар САНУ.

6. децембар - Придружили смо се иницијативи Министарства културе Републике Србије и Народне библиотеке Србије, које су упутиле позив библиотекама за учешће у реализацији националног програма „**Ноћ библиотеке**“, с циљем промоције књиге, читања и библиотека. Тема овогодишње манифестације била је „**У загрљају песничтва**“. Програм је био изузетно посећен и успешан, а осмислила га је и водила дипл. библиотекарка Милица Вуковић.

У току ове године остварена су **највећа инвестициона, капитална и текућа улагања власника објекта и оснивача установе, Општине Кладово и Министарства културе Републике Србије**. На конкурс „Градови у фокусу 2024“, Општини Кладово додељено је 12 милиона динара, уз додатно учешће локалне самоуправе. Уговор о суфинансирању потписали су председник општине Кладово Саша Николић и министар културе РС Никола Селаковић. Средства су намењена уређењу мултифункционалне сале у објекту Дома културе. Радови су почели да се изводе 5. октобра, трајала су до фебруара 2025. и обухватили су:

- набавка 4 нова десктоп рачунара, један положени скенер, један бар-код скенер и 1 свич (струјни прекидач), за потребе свакодневног рада библиотекара,
- замену подне облоге мултифункционалне сале (итисона),

- набавку и постављање 350 нових столица (прва замена након 1997. године),
- молерске радове на делу ламперије у сали и просценијуму,
- замедна дела оштећеног бродског пода на позорници,
- замену биоскопског платна савременим моторизованим екраном (23. децембар),
- замену сценске завесе (први пут након 48 година),
- комплетну реконструкцију тоалета за публику,
- реконструкција терасе и летње позорнице иза библиотеке.

Изведени радови знатно су унапредили услове у објекту који већ пола века пружа програме локалној заједници. Имајући у виду да је прошло 48 година од отварања Дома културе, као и савремене техничке промене сценских услова за рад, сви радови били су више него неопходни. Објекат је комплексан и захтева још додатна улагања, како би у потпуности функционисао у складу са потребама и очекивањима грађана општине Кладово, корисника његових услуга.

12. МАРКЕТИНГ И ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ

Комуникација и информисање јавности темеље се на јасно дефинисаном визуелном идентитету Установе, чији је основ, званична интернет презентације (реализована као пројекат 2011. године) на адреси <https://www.kulturakladovo.rs/>

Током извештајног периода, редовним ажурирањем унета су 123 програмска садржаја у виду вести и 122 фотографије. Већину тих информација преузели су локални и регионални медији, као и јавни републички сервиси.

На друштвеној мрежи *Facebook*, Установа од 11. децембра 2014. године води званичну страницу Библиотека „Центар за културу“ Кладово, са тренутно 3.759 пратилаца. <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064619744927>

На *Instagram* платформи, страница је активна од 10. децембра 2022. године о обухвата објаве фотографијама, тематске и рекаламне видео прилоге, као и најаве програма. Тренутно има око 3.110 пратилаца и бележи око 230 објава на годишњем нивоу. Линк за станицу је https://www.instagram.com/biblioteka_kladovo/

У оквиру Завичајног фонда, посебно место заузима ауторска страница запосленог под називом „Кладово кроз време“ почев од 7.11.2016., као лична иницијатива и пројекат прикупљања; фотографија и разгледница старог Кладова, документа, честитке, плакати, географске карте, мапе и сличног материјала у електронском и физичком облику. Страница има око 3.500 пратилаца на адреси <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064547148091>

У циљу веће доступности, отворен је и YouTube <https://www.youtube.com/@bibliotekakladovo3353/videos>, као и чланак на Википедији, који представља Библиотеку као институцију културе. Линк ка чланку; <https://sr.m.wikipedia.org/sr-el/%D0%91%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%82%D1%83%D1%80%D1%83%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE>

За потребе афирмације Покретних библиотека Србије, у оквиру активности Библиотекарског друштва Србије са жељом да се афирмишу Покретне библиотеке Србије, води се посебна *Facebook* страница; https://www.facebook.com/profile.php?id=100064808643339&locale=sr_RS

За сваку програмску активност покреће се посебан догађај са персонализованим позивима и визуелно осмишљеним дизајном. Током године формирана су 144 дигитална

догађаја.

На око 500 електронских адреса редовно се шаљу позивни имејлови (*мзв. Newsletter*), визуелно и садржајно прилагођеним најавама програмских активности. Повремено се за виртуелну публику или кориснике, организују и наградне акције за праћење друштвених мрежа.

Сарадња са медијима је континуирана и задовољавајућа. Редовно се припремају и достављају информације о програмима, а вести и извештаји објављују се у дневним новинама „Политика“, „Блиц“, „Вечерње новости“, „Франкфуртске вести“, као и у недељницима „Политикин магазин“, „Борба“ и интернет портале као што су РТС и „НГ портал“. За месечни лист „Народне новине - Завичај“ припремљено је 12 прилога са фотографијама о месечним активностима Установе.

Посебну медијску пажњу добили смо у првом броју часописа „Борба“ у 2024. години (бр. 47, од 19. јануара), који је целокупан тематски посвећен раду Установе. Под насловом „*Срце културног живота општине Кладово - Оаза за све уметничке форме*“ објављен је интервју са директорком Жаклином Николић, који је водила новинарка Ивана Зоркић. Интервју је доступан на линку: https://borba-online.rs/oaza-za-sve-umetnicke-forme/?fbclid=IwAR1xzFjyQGEusRF5v5CReWiVp5N8rD71X2ssDxv9bI_C2TfeXr9_lmssmGw

Сарадња са националним и регионалним емитерима (РТС 1 и 2, Радио Београд 1 и 2, Радио 202, Време спорта и разоноде, ТВ Бест, ТВ Исток, ТВ Транс, ТВ Бор, Блиц ТВ, била је присутна током читаве године. Са локалном телевизијом „Кладово“ сарадња је била ограничена, делом услед њихове уредничке политике, што је утицало на смањену медијску видљивост програма наше Установе у локалној заједници. Међутим, тај недостатак надомештен је активностима на друштвеним мрежама и другим дигиталним каналима комуникације.

Најважнији вид односа са јавношћу јесте директна комуникација са корисницима. Запослени у Библиотеци који директно раде са корисницима, примењују савремене корпоративне комуникације: путем телефона обавештавају кориснике о резервацијама, новим насловима, подећају на враћање књиге и примају резервације књига као и резервацију улазнице свих програма које организујемо.

13. ИНВЕСТИЦИОНО И ТЕКУЋЕ ОДРЖАВАЊЕ, ДОНАЦИЈЕ, НАБАВКА ОПРЕМЕ

У складу са одобреним средствима и оствареним приходима, током извештајног периода уложено је следеће:

- Адаптација и енергетска санација Дома културе: замена спољне фасадне столарије, изолациони, молерско-фарбарски и фасадни радови. Радови су започети у јесен 2023. године, завршени крајем фебруара 2024. године,
- Сервисирање и гаражирање библиобуса – камион марке „Ивеко“, инвестициона донација огранка ХЕ „Бердап 1“.
- Редовна контрола мобилних уређаја за гашење пожара и допуна противпожарне опреме у оба објекта Установе, на сваких 6 месеци.
- Сервисирање и текуће одржавање инсталације система за аутоматско откривање и дојаву пожара, са техничком провером исправности, на сваких 6 месеци.
- Сервисирање и проналажење привременог решења за несметан рад клима-коморе за загревање и хлађење у мултифункционалној сали Дома културе,
- Санација дела крова на Дому омладине, након обилних падавина у јулу и у октобру; замењен цреп на појединим деловима крова као привремено решење због прокишњавања (у периоду јаких атмосферских падавина и олуја) проузрокованих дотрајалим прозорима (4 прозора у управи Дома омладине и 3 прозора у простору

- завичајног фонду у приземљу),
- Чишћење клима-уређаја у оба објекта.
 - Замена оштећених славина и сијалица у оба објекта, укључујући и рефлекторске сијалица сцени,
 - Набавка нових тракастих завеса за два прозорска окна у библиотеци,
 - Набавка и монтажа нових полица за смештај књигау библиотеци, укупне дужине н 67,4 метара.
 - Набавка новог десктоп рачуна за рад референта за правне, кадровске и административне послове,
 - Генерално, темељно чишћење објекта Дом културе у октобру, након сугестије председника општине Кладово.

14. ПРОБЛЕМИ ПОСЛОВАЊА

14.1 Дом културе (изграђен 1976.г.)

Дом културе, као једини мултифункционални објекат за сва културна и јавна дешавања у нашем граду, након 48 година свакодневног рада и пружања услуга попут јавног сервиса за све потребе грађана наше општине, заслужује наставак започетог инвестиционог улагања у корист побољшања услуга наших корисника, грађана општине Кладово.

Основни ниво заштите објекта:

1. Хитно осигурање објекта, имовину и књижни фонд библиотеке од могућних штета;
2. Увођење редовне годишње контроле и тестирања громобранске заштите, као и испитивање отпора уземљења електроинсталације:

Опрема у подстаници:

3. Хитна израда пројекта за реконструкцију грејног система позоришно-биоскопске и концертне сале, укључујући клима-комору за хлађење и грејање, са одвојеним системом који би се регулисао посебним вентилом или прекидачем из подстанице, уз редовно периодично одржавање система
4. Хитна санација атмосферске и фекалне канализационе мреже;

Шминкернице, депои и тоалети:

5. Реконструкција и комплетна замена тоалета за запослене и учеснике програма;
6. Санација и опремање шминкернице за учеснике програма (замена огледала, расвете на огледалима, чивилука, столова и столица и зидне керамике), оштећене у бујичним поплавама и застареле.

7. Уређење два депоа за одлагање делова сталних и привремених сценографија:

Позоришна сцена:

8. Хитна израда пројекта за реконструкцију постојећег, застарелог система сценске механике који се састоји од 9 импровизованих ручник дедекоратерских цугова. Ови цугови не задовољавају актуелне стандарде безбедности и функционалности: недостају контратегови, сигурносне кочнице и адекватни спојеви вучних канапа и носећих сајли. Потребно је поставити нови моторизовани систем у складу са савременим техничким порписима, или; уградити 6 електромоторних декоратерских цугова за ношење елемената декора, 2 електромоторна расветна цуга за задње светло на сцени; 2 електромоторна расветна носача бочног светла тув. фронтално светло; фиксне позиције изведене из плафона за носаче бочног светла са три стране и ојачати порталне куле за монтажу расветних тела.
9. Комплетна замена сценске расвете системом базираним на савременој ЛЕД

- технологији, са новим генерацијама рефлектора, како фиксних тако и покретних. Инсталирање расветног управљачки путл (тзв. DMX).
10. Набавка дводелних професионалних сценских мердевина до 8 метара (*за приступ горњој конзоли са фиксним рефлекторима*);
 11. Реконструкција и обнова комплетног разгласног система сцене за потребе програма. Приоритетна је набавка микрофона; широкопојасних, даљинских, фиксних и "булица").
- Биоскоп:
12. Грађевинска и молерска санација кино и тонске кабине, уз опремање одговарајућим намештајем;
 13. Појачање биоскопског озвучења уградњом нових звученика.
- Библиотека
14. Уређење или затварање подрумских просторија испод библиотеке, у циљу заштите објекта и књижног фонда од влаге и евентуалних поплава.
 15. Проналажење архитектонско-грађевинског решења за проширења библиотечног простора (анекс), у складу са стандардима којима налажу минимум 42, м² на 1.000 становника. За општину Кладово то значи минимун 840 м², док садашњи простор износи само 255 м². Поред стандарда, проблем представља и недостатак простора за смештај фонда, читаоницу за децу и одрасле, као и за завичајну збирку;
 16. Алтернативно, најбоље решење било би измештање библиотеке у нови објекат или адаптацију неког постојећег решење за потребе библиотеке, у складу са Законом о библиотечно-информационој делатности.
 17. Модернизација библиотечке опреме: набавка специјализованог библиотечног инвентара (*полице за периодику и књиге; колица за транспорт књига; машина за репарацију књига*);
 18. Обезбеђивање посебног простора за читаонице за кориснике библиотеке;
 19. Микробиолошко испитивање просторија библиотеке (*присуство бактерија, гљивица, вируса и сл.*);
 20. Прилагођавање објекта особама са инвалидитетом – уклањање архитектонских баријера за приступ библиотеци, која се налази на најнижој коти унутар зграде:
- Галеријски и улазни хол објекта:
21. Комплетна санација хола; набавка мобилних изложбених паноа, постамената и витрина, постављање адекватне расвете и нових столица за програмске активности;

14.2 Дом омладине (*изграђен 1984.*)

1. Уз писмену сагласност власника објекта, за све кориснике просторија Дома омладине потребно је утврдити јасне и услове коришћења, те расписивати јавни конкурс сваке друге или треће године. Предлаже се увођење симболичне новчане накнаде, с обзиром на то да сва удружења која користе просторије углавном реализују програме за децу и младе, али при томе остварују приходе од чланарина и хонорара. Прикупљена средства користила би се за текуће и инвестиционо одржавање просторија, које често бивају оштећене након коришћења (*врата, браве, прозори, паркет, славине, тоалети, зидови и др.*).
2. Хитна комплетна замена дотрајалог црепа и делова појединих олука на крову објекта;
3. Хитна замена све дотрајале и оштећене спољне и унутрашње столарије, свих прозори и врата;
4. Контрола појаве подземних вода у подрумском простору Дома омладине, уз микробиолошко испитивање (*присуство бактерија, гљивица, вируса и сл.*);

5. Уређење мале сале за састанке, замена столица и набавка нових столица за велику салу;
6. Испитивање отпора уземљења електроинсталација и ефикасности громобранске инсталације;
7. Оплемењивање феојера испред управе: уређење ентеријера и постављање одговарајућег намештаја за боравак корисника објекта;
8. Замена винас плочица у целом објекту керамичким подним плочицама, ради лакшег одржавања и веће хигијене;
9. Поправка оштећених плафона у свим просторијама, насталих услед прокишњавања и слегање објекта;
10. Опремање радног простора за домара (*набавка радног понка*); у просторији за одржавање хигијене уградити судоперу из санитарних разлога.

15. УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР УСТАНОВЕ и стручни надзор

Управни и Надзорни одбор Установе функционишу у складу са Законом о култури, Законом о библиотечко-информационој делатности и Решења о именовању оснивача Установе. Оба одбора састајала су се по потреби и били су редовно упознати са свим значајним активностима Установе.

Чланови Управног и Надзорног одбора ову функцију обављају без новчане накнаде.

Стручни надзор Народне библиотеке Бор је обављен у складу са Законом који регулишу библиотечко-информациону делатност и то једном у две године. Задњи пут је обављен 22. новембра 2023. године, а записник о надзору достављен је како Установи, тако и оснивачу, Општини Кладово. У записнику су наведене препоруке за унапређење рада библиотеке, са посебним акцентом на потребу проналажења решења за пресељење или смештај библиотеке у адекватнији, већи простор. Указано је да постојећи простор не испуњава услове за самосталан и пун капацитет рада библиотеке као установе културе.

16. ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА

У циљу унапређења библиотечко-информационе делатности у Србији спроводи се перманентно стручно усавршавање запослених, у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности и Правилником о сталном стручном усавршавању у библиотечко-информационој делатности. Запослени су у обавези да се континуирано стручно усавршавају ради обављања стручних послова, док су библиотека и њен оснивач дужни да им то омогуће. У складу са финансијским могућностима, у 2024. години забележено је учешће запослених на стручним скуповима и програмима;

- 11. јануар – Учешће на свечаности поводом 96 година од оснивања Библиотеке града Београда, *Жаклина Николић*.
- 24. јануар – Вебинер „Зелене библиотеке“ (БДС), предавач, Даниела Скоковић. Предавање је похађала *Жаклина Николић*.
- 09. фебруар – Након шестомесечне обуке у МУП-у, Дејан Шолкотовић стекао је уверење о положеном стручном испиту из области заштите од пожара.
- 19. фебруар – Министарство културе Републике Србије и Културно-просветна заједница Србије на свечаности у свечаној сали зграде Генералног секретаријата председника Републике Србије на Андрићевом венцу у Београду, доделили су Вукову награду за 2023. годину *Жаклини Николић* за допринос култури кроз рад у Библиотеци „Центар за културу“ Кладово. Награду је додели представник жирија: проф. др Дарко Танасковић.

- 22. март - Представљање књиге *Нова библиотека – иновативност и социјална улога библиотека*, ауторке Јасмина Нинков, директорке Библиотеке града Београда - присуствовали сви запослени у Установи.
- 12. март – Скупштина Библиотекарског друштва Србије у Београду, присуствовала *Жаклина Николић*, делегат БДС-а.
- Јануар - фебруар - *Жаклина Николић* учествовала у изради пројеката за Министарства културе, програм Градове у фокусу и опортунитска средства (Министарство правде).
- 27. март – Вебинар „Библиотекари, знање и самоусавршавање“ (БДС), предавач *Небојша Цвејић* - похађала *Жаклина Николић*.
- 17. април – Обука Употреба програмске опреме COBISS3/ преузимање записа у фонд, Народна библиотека Србије у Београду - похађале *Милица Вуковић* и *Александра Кленцовљевић*.
- 09. мај - Састанак директора библиотека са министром културе *Николом Селаковићем* у Министрству културе РС, на тему откупа публикација за библиотеке, присуствовала *Жаклина Николић*.
- 15/18. мај – 22. Међународна конференција покретних библиотека у Републици Словенији одржан у Љубљани. *Жаклина Николић*, по позиву организатора, била је учесник конференције и одржала је презентацију на тему „Покретна библиотека – центар мањих локалних заједница“. На конференцији су учествовали предавачи из Словеније и иностранства (*Велика Британија, Мађарска, Португал, Шведска, Хрватска, Србија, Холандија, Шпанија, Северна Македонија, Литванија, Бугарска*). Стручни скуп је организовао Савез библиотекарског друштва Словеније, Секција за путујуће књижнице ЗБДС у сарадњи са Градском књижницом Љубљана, као домаћином. Овом манифестацијом обележава се и 50 година од првог љубљанског библиобуса, који је дебитовао у октобру 1974. године. Тема конференције је била *Мобилна библиотека као библиотечки простор*.
- 19/21. мај – Семинар „Новине у правно-економском пословању јавног сектора“, Хотел Ђердап, *Марица Филиповић* и *Наташа Радић*.
- 13. јун, 9. јул. и 25. септембар - Онлајан радионице у обуци из области стрипске грађе под називом „Први кораци у стрипу“ за библиотекаре из мреже библиотека Србије у организацији Народне библиотеке Србије, Француског института у Србији и Међународног центра за срип из Ангулема (Француска), похађала акњижничарка *Анита Челебић*.
- 31. август и 01. септембар - 10. Међународна конференција „Казан култ Кладово“ *Значај међуинституционалне и међусекторске сарадње у очувању и презентацији културног наслеђа* (пример: *тврђава Фетислам 1524–2024*), у организацији наше установе, учествовали су *Анита Челебић, Александра Кленцовљевић, Митар Јокић* и *Жаклина Николић*, технички је испомагало још четворо запослених.
- 12/14. септембар - 18. годишњи стручно-научни скуп „Библионет“ на Тари, у организацији Заједнице матичих библиотека Србије и Народне библиотеке Србије а: у реализацији Народне библиотеке Ужице. Тема скупа је била „Библиотеке и циљеви одрживог развоја“. *Жаклина Николић*, као прошлогодишњи добитник награде "Ђура Даничић", образложила је у име жирија а потом и свечано уручила овогодишњу награду др Драгани Милуновић заменици управника Народне библиотеке Србије за допринос развоју библиотечко-информационе делатности и културе у Републици Србије. Награда се додељује од 2009. године, под именом *Ђуре Даничића*, знаменитог српског писца, филолога, преводиоца, културног радника и значајног управника Народне библиотеке Србије.
- 02. октобар - Стручни акредитовани семинар - *Вештачка интелигенција и библиотечко-информациона делатност: иновативни алати за разноврсну примену у дигиталној ери - тренутно стање и перспективе*, предавач *Дејана Каваја*, Универзитетска библиотека

„Светозар Марковић“, Београд. Предавање је реализовано у матичној библиотеци у Бору. Семинар су похађали сви запослени у библиотечко-информационој делатности; *Анита Челебић, Митар Јокић, Сабина Ђуркић, Милица Вуковић, Александра Кленцовљевић и Жаклина Николић.*

- 19. октобар - 67. Међународни сајам књига у Београду под слоганом „Живеле књиге“ у организацији установе традиционално су обишли библиотекарски како би се упознали са издавачком продукцијом, *6 запослених,*

- 12/16. децембар - XXI конференција Библиотекарског друштва Србије организована је у Градској библиотеци у Панчеву. Регистровано је преко 200 учесника, а међу учесницима и излагачима су гости из Русије, Белорусије, Словеније, Хрватске, Црне Горе, Грчке, Кипра, Холандије и Републике Српске. Другог дана конференције излагања су започела резултатима истраживања о статусу стручних звања у библиотекарству које су спровеле Жаклина Николић и Маријана Узуновски, Завод за проучавање културног развоја Београд. Овогодишња тема конференције *Радно окружење библиотекара* у фокус своје струковне заједнице ставља значајну тему радног окружења библиотекара, као подстицајног, подржавајућег и/или проблематичног фактора изазова.

- 23. децембар – Вебинер БДС: *Електронске књиге – садашњост или будућност?* Предавач Анђела Огњановић из Крагујевца, похађала Жаклина Николић.

- 24. децембар - Вебинер Подружнице БДС Тимочке крајине - излагање Жаклина Николић о анкети и проблемима признавања стручних звања. Похађали су сви запослени из установе, *чланови БДС-а.*

Додатне активности: Организовала су два састанка и четири онлајн формата Секције за културне програме БДС, учесници *Жаклина Николић, Митар Јокић, Милица Вуковић, Дејан Шолкотовић.* Уческе на три онлајн формата Секције за културне програме БДС- *Жаклина Николић.*

Током извештајне године дошло је до значајних кадровских промена у Установи. Након одласка у старосну пензију дугогодишње сараднице *Душице Стојић* која је више од 40 година обављала финансијске послове, ангажовано је ново лице *Наташа Радић* на место руководиоца финансијског сектора.

У мају се једна запослена вратила са породичног одсуства ради неге трећег детета, чиме је по први пут забележен највећи број извршилаца распоређених на библиотечко-информационим пословима – укупно седам запослених, уз директора.

Установа је током године, у складу са својим могућностима, неговала подршку колективу и породичним вредностима. За децу запослених традиционално су обезбеђени и свечано уручени новогодишњи пакетићи, што је допринело неговању колегијалне и пријатељске атмосфере у радној средини. Такође, сви запослени на библиотечко-информационим пословима су чланови Библиотекарског друштва Србије, а Установа редовно регулише њихову чланарину. Осим тога, запослени су и чланови Подружнице Црвеног крста Кладово, са жељом да подрже њихову хуманитарну мисију и прихвате принципе њиховог деловања.

У току године је организовано 3 семинара у Нишу као и 19 вебинера и стручне едукације буџетског пословања, обрачуна зарада, Агенција за борбу против корупције, ФУК-а (*финансијско управљање и контрола*), КРОСО (*централни регистар обавезног социјалног осигурања*), ИСЕМ база (*информациони систем за праћење и анализу података о потрошњи и трошковима електричне енергије, енергената и воде у јавним зградама локалних самоуправа*), СПИРИ (*информациони систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање буџета РС*), ИСКРА (*централни информациони систем за обрачун зарада*), електронско пословање, јавне набавке, електронско архивирање грађе, попис основних средстава и ситног инвентара, родна равноправност, заштита података о

личности, енергетска ефикасност, ванредне ситуације, план развоја општине, регистар запослених надлежних институција које су пратиле задужене сараднице, *Наташа Радић, Марица Филиповић и Мирјана Милутиновић.*

Ангажовања запослених у стручним телима струке;

Жаклина Николић;

- Председник Секције за рад покретних библиотека Библиотекарског друштва Србије, од 3. 9. 2021. године. Организовала је 4 састанка Секције у току године. За потребе рада и видљивости рада Секције именована уређује страницу „Покретне библиотеке Републике Србије - Mobile Libraries of Serbia“ на друштве <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064808643339>
- Члан Секције за културне и образовне програме Библиотекарског друштва Србије. Учествовање на 2 онлајн састанка Секције.
- Члан Комисије Министарства културе РС за Конкурс за финансирање или суфинансирање пројеката у области издавачке делатности – периодичне публикације из области културе и уметности у 2024. години.
- Члан Комисије за утврђивање предлога за стицање стручних звања - матичне библиотеке у Бору.
- Члан Организационог одбора Удружења Тимочана и Крајинаца, основаног 1925. године, поводом обележавања 100 година постојања.

Сабина Ђуркић;

- Заменик члана Комисије за утврђивање предлога за стицање стручних звања - матичне библиотеке у Бору.

Стручне текстове из области библиотечко-информационе делатности и делокруга рада Установе, као и ауторске пројекте са руковођењем, у извештајном периоду припремили су:

Милица Вуковић

- 1) Текст „*Влашке народне умотворине*“ : Вуорба Влахилор –Влашка реч : Часопис за очување обичаја, културе, традиције, језика и идентитета Влаха, Удружење „Гергина“ Неготин. бр.1, 2024, *стр.* 30-32.

Жаклина Николић

- 2) По позиву уредништа часописа „Библиотекар“ анонимна рецензија стручног рада „*Razvoj društvenih uloga bibliobusnih službi na primjeru bibliobusne službe knjižnice i čitaonice „Fran Galović Koprivnica*“ ауторки Валентина Микећ, Ана Шкварић, Љиљана Вугринец. Библиотекар : часопис за теорију и праксу библиотекарства, год. LXVI, св.2 (2024), Београд, Библиотекарско друштво Србије: *стр.* 67-82.
- 3) У јулу месецу покренута је иницијатива за спровођења онлајн анкете на тему стручних звања у библиотечко-информационој делатности у Републици Србији, са циљем сагледавања стања у пракси у погледу (не)признавања коефицијената за обрачун зараде и утицаја који та пракса има на радно окружење. Анкету је попунило 15% чланова БДС. На основу добијених резултата, одржано је стручно излагање на 21. Међународној конференцији БДС у Панчеву, као и вебинер по позиву Подружнице Тимочке крајине.

Припремљен је и стручни рад који ће бити објављен у Зборнику радова БДС-а децембра 2025. године.

- 4) Пројекат „Казан Култ Кладово“ – Међународна конференција о нематеријалном културном наслеђу *Значај међуинституционалне и међусекторске сарадње у очувању и презентацији културног наслеђа* (пример: *тврђава Фетислам 1524–2024*), суфинансирано од стране Министарства културе РС.
- 5) Пројекат библиотечко-информационе делатности, израда и у пуштање у званичан поштански саобраћај персонализоване поштанске маркице поводом обележавања обележавања 500 година тврђаве Фетислам у Кладову (1524–2024).
- 6) Учестововање у писању пројекта „Градови у фокусу“ Министарства културе РС „Култура у покрету“ за потребе општине Кладово (*заједно са Мином Новаковић и Нинушком Пешић*). Пројекат обухвата замену пода и столица као и замена биоксопског платна у мултифункционалној сали Установе. На основу решења о именовању вође пројекта припремљено је 3 писмених извештаја са документацијом и наративним извештајима за потребе Министарства културе РС. Радови су започети 05.11.2024. а завршени крајем фебруара 2025. године. Вредност пројекта или предмета извештаја је 12.000.000.

16.1 Структура запослених:

Укупно запослених	Жена	Мушкараца	Квалификациона структура						Просечна година старости запослених
			НК	ССС		ВШ	ВС	Са посебним стручним испитима или звањима	
13	11	2	2	4		2	5	7	48,23

16.3 Стручни профил запослених:

Дипломирани економиста	VII	3
Дипломирани етнолог - антрополог	VII	1
Мастер професор енглеског језика и књижевности	VII	1
Економиста	VI	2
Гимназија	IV	1
Трговински техничар	IV	1
Електромеханичар погона	IV	1
Други степен образовања	II	1
Основно образовање	НК	2
Укупно:		13 запослених

Библиотека „Центар за културу“ Кладово, као поливалентна установа културе, доследно је реализовала своју мисију унапређења културног живота општине. Кроз разноврсне програмске активности, од библиотечко-информационин до сценских, ликовних, књижевних и едукативних програма, установа је афирмисала културне вредности, подстицала стваралаштво и отварала простор за учешће свих грађана. Настојањем да култура буде доступна, жива и инспиративна, Библиотека је потврдила своју важну улогу у друштвеном и културном ткиву локалне заједнице.

* * *

17. ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЗА 2024. ГОДИНУ

Позиција	О П И С	Приходи из буџета		Сопствени приходи	
		Планирано	Остварено	Планирано	Остварено
411000	ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ	13.084.404.00	13.075.242.37		
411111	Плате по основу цене рада	10.848.578.69	10.841.333.31		
412000	ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	1.979.867.00	1.977.028.60		
412111	Допринос за ПИО	1.306.705.00	1.304.969.38		
412211	Допринос за здравство	673.162.00	672.059.22		
413100	НАКНАДА У НАТУРИ	80.000.00	66.000.00	50.000.00	
413142	Поклони за децу запослених	80.000.00	66.000.00	50.000.00	
414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	100.000.00			
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице	100.000.00			
414411	Помоћ у медицинском лечењу запосленима				
414311	Отпремнина приликом одласка запосленог у пензију				
414419	Остале помоћи запосленима				
415000	НАКНАДЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	200.000.00	157.816.65		
415112	Накнаде за превоз запосл. на посао	200.000.00	157.816.65		
416000	НАГРАДЕ БОНУСИ И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ				
416111	Јубиларне награде	-	-	-	-
421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	3.500.000.00	2.846.370.47	80.000,00	7.571.55
421111	Трошк.плат.промета	100.000.00	49.060.37	80.000.00	7.571.55
421211	Електрична енергија	318.000.00	283.501.47		
421225	Централно грејање	2.400.000.00	2.058.287.02		
421311	Водовод и канализација	82.000.00	67.717.09		

421411	Телефони	80.000.00	58.588.91		
421412	Интернет	90.000.00	43.674.00		
421414	Мобилни телефони	80.000.00	30.824.20		
421512	Осигурање возила	50.000.00	37.480.00		
421521	Осигурање запослених	200.000.00	158.377.41		
421422	Услуге птт доставе	100.000.00	58.860.00		
422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	50.000.00	36.236,24	300.000.00	203.309.46
422111	Трошкови дневница			222.000.00	176.100.00
422121	Трош.превоза на службеном путу				
422131	Трош.смеш.служб.пут			50.000.00	
422211	Дневнице у иностранству			6.000.00	5.270.46
422221	Трош.превоза на служ.путу у иност.			22.000.00	21.939.00
422231	Трош.смеш.на служ.путу у иност.	46.000.00	32.722.60		
422292	Такси превоз	4.000.00	3.513.64		
423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1.540.000,00	1.269.654,77	620.000.00	254.129.99
423212	Услуге финансијског програма „Трезор“ и одржавање фискалне касе	230.000.00	182.938.00	15.000.00	13.050.00
423321	Котизација за семинаре	10.000.00		20.000.00	
423322	Котизација за стручна саветовања	14.000.00		10.000.00	
423391	Трошкови стручних испита библиотекара	44.000.00		25.000.00	
423399	Остали издаци за стручно образовање	12.000.00	12.000.00	10.000.00	
423413	Публикације за библиотеку	93.000.00	93.000.00	20.000.00	3.620.00
423419	Остале услуге штампања	415.000.00	414.940.00	100.000.00	39.460.00
423449	Остале медијске услуге	10.500.00	10.490.00		
423539	Остале правне услуге				
423599	Остале стручне услуге(захвалнице, фото)	182.000.00	180.117,29	50.000.00	
423621	Угоститељске услуге (учесници програма)	300.000.00	298.933.04	150.000.00	
423711	Репрезентација	149.500.00	77.236.44		
423712	Поклони (за наградне конкурсе)			200.000.00	197.999.99
423911	Остале опште услуге инсталације програма	80.000.00		20.000.00	

424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	3.200.000.00	3.200.000.00	400.000.00	235.000.00
424221	Услуге културе(трошкови програма)	3.200.000.00	3.200.000.00	400.000.00	235.000.00
425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	4.120.000.00	3.763.022.00	250.000.00	
425112	Столарски радови	17.000.00	16.337.00		
425119	Остале услуге и мат.за текуће поправке	3.723.000.00	3.547.825.00	150.000.00	
425191	Текуће поправке и одржавање осталих објеката	135.000.00			
425219	Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	40.000.00	16.000.00	40.000.00	
425227	Уградна опрема	15.000.00		10.000.00	
425281	Текуће поправке и одрж.опреме за јавну безбедност (ППЗ)	165.000.00	157.860.00	50.000.00	
425224	Електронска и фотографска опрема	25.000.00	25.000.00		
426000	МАТЕРИЈАЛ	1.000.000.00	615.723,23	400.000.00	111.965,24
426111	Канцеларијски материјал	180.000.00	151.748.01	50.000.00	
426311	Стручна литература за редовне потребе запосл.	120.000.00	61.370.00	90.000.00	39.215.00
426411	Гориво (за библиобус)	300.000.00	180.000.00	150.000.00	50.000.00
426811	Средства за чишћење	180.000.00	96.717.63	50.000.00	22.750,24
426812	Хигијенски производи	20.000.00	10.697.99		
426911	Остали потрошни матер.	60.000.00	5.000.00		
426913	Алат и инвентар	20.000.00			
426919	Матер.за посебне намене (сијалице,електро о машински делови и сл.)	120.000.00	110.189.60	60.000.00	
482000	ПОРЕЗИ, ТАКСЕ И КАЗНЕ	120.000.00	14.356.00	100.000.00	
482131	Регистрација возила	40.000.00	14.356.00	30.000.00	
482191	Остали порези				
482211	Републичке таксе				
482241	Општинске таксе	50.000.00		40.00.00	
482251	Судске таксе				
482311	Републичке казне				
482341	Општинске казне	30.000.00		30.000.00	

512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	1.438.000.00	1.401.988.00	300.000.00	90.380.00
512211	Намештај	1.377.000.00	1.340.988.00	2.600.00	2.600.00
512212	Уградна опрема			87.780.00	87.780.00
512213	Писаће машине				
512221	Рачунарска опрема	61.000.00	61.000.00	209.620.00	
512222	Штампачи				
515000	ОСТАЛА ОСНОВНА СРЕДСТВА	1.500.000.00	1.217.268.85		
515121	Књиге за библиотеку	1.500.000.00	1.217.268.85		
	УКУПНИ ТРОШКОВИ				
791111	ПРИХОДИ БУЏЕТА	31.912.271,00	29.640.707,18		
	ПРИХОДИ ОД РЕПУБЛИКЕ	1.400.000.00	1.400.000.00		
733154	ПРИХОД од пројекта „Казан култ“	1.400.000.00	1.399.818.35		
422111	Трошкови дневница	224.000.00	224.000.00		
424221	Услуге културе	340.000.00	340.000.00		
426411	Трошкови горива	196.000.00	196.000.00		
423419	Услуге штампања	100.000.00	99.840.00		
423621	Угоститељске услуге, смештај и исхрана	320.000.00	319.978.35		
423911	Услуге по уговору	220.000.00	220.000.00		
	УКУПНО:	1.400.000,00	1.399.818.35	2.500.000.00	902.356.24
	УКУПНО:	31.912.271.00	29.640.707,18		
	СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ				
742151	Реализација биоскопских представа				
745151	Чланарина корисника библиотеке				219.400.00
742151	Приход од улазница позоришних представа				525.200.00
742152	Закуп пословног простора				216.872.95
	УКУПНО:				961.472,95

РЕКАПИТУЛАЦИЈА:

ПРИХОДИ	Буџетска средства	29.640.707,18
	Приходи од пројеката	1.399.818,35
	Сопствена средства	961.472,95
УКУПНО ПРИХОДИ		32.001.998,48
РАСХОДИ	Буџетска средства	29.640.707,18
	Расходи од пројектних средстава	1.399.818,35
	Сопствена средства	902.356,24
УКУПНИ РАСХОДИ		31.942.881,77
Суфицит / вишак		59.116,71

БИБЛИОТЕКА „ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ“ КЛАДОВО

Директорка
Жаклина Николић

НАДЗОРНИ ОДБОР

Председник

Мирослав Јонашковић

УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Славиша Туфајевић

Извештај о раду је разматран и усвојен на седници Управног одбора дана 13.05.2024. године
Надзорни одбор о Финансијском извештају је дао своје позитивно мишљење 23.05.2024. године